

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos

Wtorek
20 marca 2018
nr 22 (LXXIII)
cena: 13 Kč

WEEKEND W REGIONIE

W niedzielę, 18 marca, przypadła setna rocznica urodzin Józefa Ondrusza. O niedzielnej uroczystości wspomnieniowej piszemy wewnątrz numeru.

STR. 7

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Wiosna, ach to ty?

WYDARZENIE: Już dziś rozpoczyna się astronomiczna wiosna. Jutro natomiast wybije wiosna kalendarzowa. Z kolei od początku marca trwa wiosna meteorologiczna. Można się pogubić. Niekoniecznie... – Tak naprawę początków wiosny jest kilka – mówi astronom Stanisław Rokita z Planetarium Toruń – Centrum Popularyzacji Kosmosu. – Oprócz wiosny astronomicznej czy kalendarzowej mówimy jeszcze na przykład o klimatycznej czy fenologicznej.

Tomasz Wolff

Data rozpoczęcia wiosny kalendarzowej jest niezmienna – zawsze jest to 21 marca. Dużo bardziej skomplikowana sprawa jest z wiosną astronomiczną. Pod koniec XX wieku zaczynała się 21 marca. Od kilku lat datą graniczną jest 20 marca. I będzie tak

przez następnych kilkadziesiąt lat. Później astronomiczną wiosnę będziemy witać nawet 19 marca. Jak jednak zastrzega Stanisław Rokita, na tym koniec cofania się daty.

– Od roku 2102 wiosna astronomiczna ponownie będzie przypadać 21 marca – wylicza astronom z Torunia.

Chociaż jest to wiedza powszechnie znana, ale nie mamy z nią

do czynienia na co dzień, warto przypomnieć, że pory roku są wynikiem ruchu obiegowego Ziemi wokół Słońca oraz nachylenia osi obrotu naszej planety. Wiosna rozpoczyna się wtedy, kiedy Słońce osiąga długość ekliptyczną równą zeru. Można też powiedzieć, że Słońce przechodzi przez punkt Barana albo wstępuje w znak Barana. A jeszcze bardziej naukowo?

– Ruch obiegowy Ziemi wokół Słońca wyznacza nam ekliptykę, czyli miejsce, gdzie Słońce jest widoczne w ciągu całego roku, natomiast obrót Ziemi wokół własnej osi wyznacza nam równik niebieski. Wskutek precesji te linie bardzo powoli, ale jednak przesuwają się względem siebie. Punkt Barana zmienia swoje położenie.

Ciąg dalszy na str. 5

SPOŁECZEŃSTWO

Ministerialne dotacje rozdane

Praga. Marzec to okres, w którym na różnych szczeblach zapadają decyzje o dotacjach na działalność mniejszości narodowych. W piątkowym numerze pisaliśmy o podziale wojewódzkich funduszy, dziś podajemy wyniki programu dotacyjnego Ministerstwa Kultury RC. STR. 2

SPOŁECZEŃSTWO

Caritas pomaga od 25 lat

Czeski Cieszyn. W środę upłynie 25 lat od założenia Caritasu w Czeskim Cieszynie. Organizacja pomaga chorym, seniorom, samotnym matkom nie tylko z Czeskiego Cieszyna, ale też z Karwiny, Hawierzowa i okolicznych wiosek. Ważnym elementem jej działalności są usługi środowiskowe. STR. 4

INWESTYCJE

Wyłożą miliony na kościół Jezusowy

Cieszyn. W najbliższych latach kościół Jezusowy w Cieszynie przejdzie gruntowny remont. Inwestycja pochłonie ponad 17 mln 600 tys. złotych, czyli ponad 105 mln 600 tys. koron. – To kolejne, trzecie już wielkie przedsięwzięcie, jakiego się podejmujemy – mówi ks. Janusz Sikora, proboszcz parafii ewangelicko-augsburskiej w Cieszynie. STR. 4

KULTURA

Krawiec wystawiony

Cierlicko. Miejskowe Koło PZKO w Cierlicku-Centrum zaprosiło w niedzielę mieszkańców na komedię „Krawiec damski”. Spektakl w wykonaniu aktorów-amatorów z Ligotki Kameralnej przyciągnął do Domu Kultury mnóstwo gości. STR. 10

Znajdź
nas na
Facebooku

Czytaj
»Głos«
online

18022

9 771212 422027

NASZ »GŁOS«

Beata Schönewald
beata.schonwald@glos.live

Nie lubimy, kiedy ktoś w jaskrawy sposób wykracza poza to, co my postrzegamy jako normalne. Ostatnio przekonałam się o tym ponownie, kiedy na Twitterze pojawiła się informacja o wizycie prezydenta RP Andrzeja Dudy w małopolskiej wielodzietnej rodzinie. Na zdjęciu był sam pan prezydent z 16. dzieckiem gospodarzy na ręku.

Uśmiechnięta dziewczynka z twarzą aniołka ubrana w śnieżnobiałą sukieneczkę w NORMALNYCH warunkach zebrałaby same „lajki” i przesycone słodyczą komentarze. Nie tym razem jednak. Część internautów uznała bowiem warunki, w jakich żyje dziewczynka, za NIE-NORMALNE. Z jednego prostego powodu: urodziła się jako kilkunaste dziecko swoich rodziców, łamiąc tym samym wszelkie przyjęte normy współczesnej normalności, które sprowadzają się do prymitywnego arytmetycznego wzoru. Zachwyt wskazany jest najwyżej wobec trójki dzieci w rodzinie. Co jest ponad to, jest podejrzane, niebezpieczne i z największym prawdopodobieństwem patologiczne!

Rodzina, którą odwiedził Andrzej Duda, nie jest patologiczna, nie trzyma dzieci o głodzie i chłódzie i nie organizuje dzikich balang z posiłków wypłacanych w ramach programu wspierania rodzin 500+. Pomimo to, a może nawet dlatego, jest solą w oku. Pokazuje bowiem, że to, co traktowane jest przez większość za absurda, jest do zrealizowania. Ba, dopuszcza możliwość, że wyżej od własnej wygody można stawiać służbę i poświęcenie oraz że dla współczesnej kobiety duża rodzina może przedstawiać większą wartość niż dobrze układająca się kariera zawodowa i wyszukane hobby.

CYTATY NA DZIŚ

**Europejskie Centrum
Kontroli i Profilaktyki Zachorowań**

...

Sytuacja z odrą wciąż jest trudna na całym kontynencie. Liczba przypadków odry w Europie w 2017 roku zwiększyła się trzykrotnie

**Organizacja Bezpieczeństwa
i Współpracy (OBWE)**

...

W wyborach prezydenckich w Rosji brakowało prawdziwej konkurencji. Odbłyły się w nadmiernie kontrolowanym środowisku prawnym i politycznym, charakteryzującym się ciągłą presją na głosy krytyczne

E-STREFA

Zapraszamy do odwiedzenia naszego archiwum krótkich materiałów filmowych.

DZIŚ...

20

marca 2018

Imieniny obchodzą:
Aleksandra, Anatol, Klaudia
Wschód słońca: 5.51
Zachód słońca: 17.56
Do końca roku: 286 dni
(Nie)typowe święta:
Dzień Bez Mięsa
Międzynarodowy Dzień Wróbla
Przysłowia:
„Gdy w Ruprechta jasno, ponoć w czerwcu krasno”

JUTRO...

21

marca 2018

Imieniny obchodzą:
Benedykta, Ludomira, Marzanna
Wschód słońca: 5.49
Zachód słońca: 17.57
Do końca roku: 285 dni
(Nie)typowe święta:
Światowy Dzień Zespołu Downa
Przysłowia:
„Jak po Benedykcie ciepło, to i w lecie będzie piekło”

POJUTRZE...

22

marca 2018

Imieniny obchodzą:
Bogusław, Katarzyna, Lea
Wschód słońca: 5.47
Zachód słońca: 17.59
Do końca roku: 284 dni
(Nie)typowe święta:
Światowy Dzień Wody
Dzień Ochrony Bałtyku
Przysłowia:
„Jeżeli w pierwszy dzień po przesileniu marcowym burza się zdarzy, zima już nie przydarzy”

POGODA

wtorek

dzień: -3 do -2 C
noc: -3 do -5 C
wiatr: 3-4 m/s

środa

dzień: -2 do 0 C
noc: -5 do -6 C
wiatr: 1-5 m/s

czwartek

dzień: -2 do 4 C
noc: -3 do -6 C
wiatr: 1-2 m/s

Ministerialne dotacje rozdane

Kto oraz ile otrzyma

1 250 000

koron
**Polski Związek
Kulturalno-
Oświatowy**

610 000

koron
Kongres Polaków

85 000

koron
**Zespół
Folklorystyczny
„Górole”**

60 000

koron
**Stowarzyszenie
Młodzieży
Polskiej**

43 000

koron
PZŚ „Hutnik”

40 000

koron
PZŚ „Hutnik”

40 000

koron
**Chór Mieszany
„Collegium
Canticorum”**

20 000

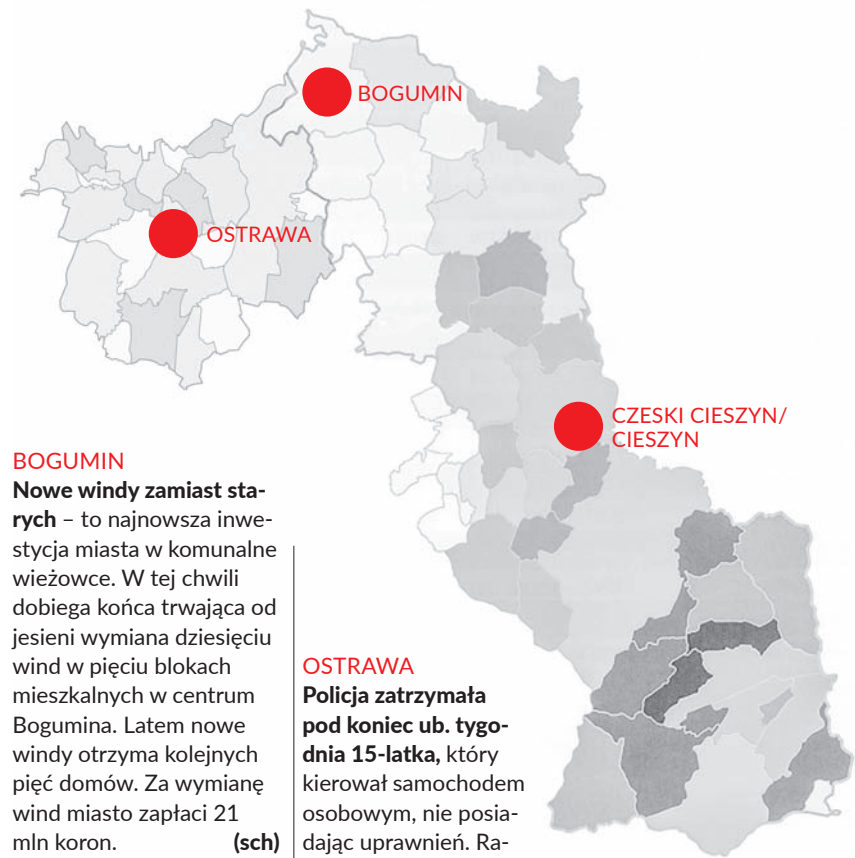
koron
**Stowarzyszenie
Przyjaciół Polskiej
Książki**

Wszystkie zgłoszone projekty opiewały w sumie na 16,8 tys. koron, pomiędzy wnioskodawców podzielono 10,6 tys. – poinformował naszą gazetę Eugeniusz Delong, członek komisji dotacyjnej.

Największym beneficjentem są Słowacy, którym przyznano 2 400 tys. koron. Polacy dostaną 2 148 tys., Romowie 1 230 tys. (prócz tego 2 065 tys. w ramach osobnego programu na rzecz integracji Romów), Grecy 1 215 tys. Dotacje w wysokości od kilkudziesięciu do kilkuset tys. otrzymają ponadto: Węgrzy, Niemcy, Chorwaci, Bułgarzy, Rosjanie, Rusini, Ukraińcy, Wietnamczycy, Serbowie. Część puli została przeznaczona na projekty wielokulturowe.

Największy zastrzyk finansowy spośród polskich organizacji otrzyma Polski Związek Kulturalno-Oświatowy (1 250 tys.), o połowę mniej Kongres Polaków (610 tys.). Kongres wykorzysta fundusze na działalność Ośrodka Dokumentacyjnego i działalność kulturalną, PZKO również na działalność dokumentacyjną i kulturalną, obejmującą duże imprezy organizowane przez Koła. – Jeśli chodzi o polskie organizacje, to w tym roku projekty były w porządku, nie było w nich błędów. Wszystkie wnioski zostały zaakceptowane – podsumował Delong, zastrzegając jednak, że w niektórych przypadkach przyznano mniejszą kwotę od wnioskowanej. (dc)

DZIEJE SIĘ W REGIONIE

BOGUMIN

Nowe windy zamiast starych – to najnowsza inwestycja miasta w komunalne wieżowce. W tej chwili dobiega końca trwająca od jesieni wymiana dziesięciu wind w pięciu blokach mieszkalnych w centrum Bogumina. Latem nowe windy otrzyma kolejnych pięć domów. Za wymianę wind miasto zapłaci 21 mln koron. (sch)

CZESKI CIESZYŃ

Ratusz kontynuuje walkę z jemiolą, która jest pasożytniczą rośliną rosnącą na drzewach i powoduje stopniowe ich obumieranie. Obecnie przeznaczono 45 tys. koron na opryski dziesięciu lip, które przeprowadzone zostaną w przeciągu marca. W poprzednich dwóch latach udało się usunąć sporą część pasożytów z ok. 200 drzew na osiedlach, w parkach i alejach miasta. (dc)

OSTRAWA

Policja zatrzymała pod koniec ub. tygodnia 15-latkę, który kierował samochodem osobowym, nie posiadając uprawnień. Razem z nim podróżował 13-letni pasażer. Patrol policji zwrócił uwagę na dziwny sposób jazdy skody ul. Dworcową. Kiedy funkcjonariusze starali się zatrzymać auto, kierowca próbował uciekać. Zatrzymał się, kiedy przy nieudanym skręcie wjechał na krawężnik i uszkodził opony. Policja wszczęła postępowanie karne i wyjaśnia okoliczności zdarzenia. (dc)

REGION

Mieszkańcy Jabłonkowa, Mostów koło Jabłonko-

wa oraz Gnojnika mogą złożyć zeznanie podatkowe i zacerpnąć porady fachowca z urzędu skarbowego również w swojej miejscowości. Jabłonkowanie i gnojnicznianie będą mieli po temu okazję w poniedziałek 19 bm. w godz. 9.00-16.00, mieszkańcy Mostów w tych samych godzinach, tyle że w środę 21 bm. Urzędnicy skarbowi będą dyżurować w ratuszach poszczególnych gmin. (sch)

Uczcili setne urodziny Józefa Ondrusza

W niedzielę, 18 marca, przypadła setna rocznica urodzin Józefa Ondrusza, pedagoga, znawcy literatury i kultury ludowej, etnografa, nauczyciela, redaktora i bibliofila. Z tej okazji zebrani na okolicznościowym, wspomnieniowym nabożeństwie w kościele ewangelickim w Stonawie podziękowali Bogu za życie i dorobek wybitnego pedagoga i folklorysty. Złożyli również wiązanki kwiatów na rodzinnym grobowcu Ondruszów.

Witold Koźdoń

W ewangelickiej świątyni zjawili się samorządowcy i pezetkaowcy ze Stonawy oraz okolicznych kół, reprezentanci Macierzy Szkolnej, Harcerstwa Polskiego w RC. Zarząd Główny PZKO reprezentowała prezes Helena Legowicz, a rodzinę Ondruszów Władysław Badura i Jan Badura. Uroczyste nabożeństwo, które odprawił emerytowany biskup, Władysław Volny, uświetniły swymi pieśniami chóry „Lira” z Darkowa i „Stonawa” ze Stonawy. Zebrani w kościele usłyszeli także trzy piękne wiersze o tematyce religijnej autorstwa Józefa Ondrusza. Recytowali je Dawid Zimniok oraz Justyna i Natalia Żaganówny.

Z kolei kazanie wygłosił pastor Roman Dorda. – Słowo Boże mówi nam dziś ze Starego Testamentu o drodze, niełatwej drodze ludu bożego. Nasza droga wielokrotnie nie jest łatwa, a życie człowieka to walka na wielu frontach: z przeciwnościami losu, z innymi ludźmi, z samym sobą. Czasami to walka o przeżycie, a czasami o bogactwo, władzę, honor, szczęście. Wiemy, że ta walka przynosi różne rezultaty. Tak już bywa, że każdy z nas zaznaje na krótko rozkoszy zwycięstwa, ale nieraz goręczy porażki. Przy czym życiowa walka trwa nie-

• Po nabożeństwie zebrani złożyli na rodzinnym grobowcu Ondruszów wiązanki kwiatów. Fot. WITOLD KOŹDOŃ

ustannie aż do momentu śmierci i jej wynik jest stale niepewny. Tak jest, gdy zdani jesteśmy wyłącznie na siebie – mówił ks. Dorda.

Drogę życiową folklorysty przybliżył natomiast biskup Volny. Józef Ondrusz urodził się 18 marca 1918 r. w Darkowie, zmarł 27 maja 1996 r. w Karwinie. Duchowny przypominał, że dom rodziny On-

druszów miał typowo śląski charakter. Ojciec pracował w kopalni, matka zajmowała się domem i trójką dzieci. – Wielki patriotyzm rodziny Ondruszów wziął się z zawilej historii Śląska Cieszyńskiego. Mieszkający tu Polacy dbali bowiem o zachowanie swej odrębności narodowej. Pielęgowali język i tradycje przodków. Decydujący

wpływ na kształtowanie się osobowości Józefa Ondrusza miały zaś matka i babcia. To dzięki ich opowieściom zrodziły się u młodego Ondrusza zainteresowania folklorystyczne oraz głęboki patriotyzm – mówił biskup Volny.

Podkreślił on, że Ondrusz był doskonałym nauczycielem, autorem i współautorem 16 podręcz-

ników dla uczniów polskich szkół podstawowych w byłej Czechosłowacji. Oprócz pracy dydaktycznej rozwijał jednak swoje zainteresowania folklorystyczne. Wiele czasu poświęcił na zbieranie podań, opowieści, opisów obrzędów ludowych. Swe prace publikował zaś m.in. na łamach „Głosu Ludu”. Z czasem Józef Ondrusz stał się popularyzatorem folkloru Śląska Cieszyńskiego. – Przetwarzał go na użytek dzieci i w ten sposób ocalił od zapomnienia, zachowując dla przyszłych pokoleń. Za pracę naukową „Proza ludowa Śląska Cieszyńskiego 1845-1970” w roku 1972 uzyskał tytuł doktora nauk humanistycznych. Wielką pasją jego życia było również zbieranie książek oraz ekslibrisów. Józef Ondrusz był ponadto ściśle związany z naszym kościołem, będąc prezbiterem w parafii Karwina-Frysztat. Dziękujemy mu za ten trud i poświęcenie – mówił Volny.

Józef Ondrusz razem z żoną Anną i wnukiem Karolem spoczęli na cmentarzu ewangelickim w Stonawie, tuż obok kościoła. Dlatego po nabożeństwie zgromadzeni złożyli na jego rodzinnym grobowcu wiązanki kwiatów. Mie-li też okazję nabyć w promocyjnej cenie niedawno wznowiony zbiór legend, podań i baśni autorstwa Ondrusza „Cudowny chleb i inne śląskie godki”. ▲

Życzymy wam następców

Członkowie Miejscowego Koła PZKO w Dąbrowie podsumowali w sobotę ostatni rok działalności. Zebranie sprawozdawcze, które odbyło się w miejscowym Domu Narodowym, połączono z jubileuszem 70-lecia istnienia Koła.

Koło PZKO w Dąbrowie jest jedną z dziesięciu organizacji działających w gminie – jedyną propagującą kulturę. Aktualnie liczy 47 osób. Niestety średnia wieku wynosi 68 lat, a dodatkowo ponad połowa członków mieszka poza Dąbrową. W minionym roku zarząd spotkał się osiem razy. Pierwszą imprezą był styczniowy bal PZKO w Domu Narodowym, na którym bawiło się 65 osób. Z kolei 24 marca pezetkaowcy z Dąbrowy zaprosili do siebie grupę turystyczną „Gorole”. Uczestnicy spotkania podziwiali kulturę i przyrodę Małego Tybetu. 27 maja odbyła się uroczystość z okazji Dnia Matki, na której wystąpił zespół muzyczny „Niezapominajki”. 13 lipca członkowie i sympatycy Koła wyjechali na wycieczkę do Polski, gdzie zwiedzili Katowice, zaś 14 października wzięli udział w uroczystej akademii z okazji 70-lecia PZKO w Domu Kultury w Orłowej-Lutyni. Ostatnią ubiegłoroczną imprezą była natomiast tradycyjna świetlica sylwestrowo-noworoczna. W jej ramach, 29 grudnia, spotkało się 24 członków PZKO.

W sobotę gośćmi pezetkaowców z Dąbrowy byli Helena Legowicz,

prezes PZKO oraz Leon Kasprzak, prezes zaprzyjaźnionego Koła PZKO w Orłowie-Porębie. Z kolei wójt gminy Pavel Krsek wraz z wicewójt Dášą Murycową wręczyli prezesowi dąbrowskiego Koła Piotrowi Czapkowi okolicznościowy, jubileuszowy... tort.

– Cieszymy się, że już od 70 lat działa u nas Koło PZKO. To piękna rocznica i niechaj PZKO istnieje u nas przez kolejne lata. Dziękuję wam za dotychczasową współpracę i liczę na przyszłą – mówił wójt Pavel Krsek, życząc sukcesów zarówno Związkowi jak jego członkom.

Helena Legowicz przyznała z kolei, że po raz pierwszy gości w Domu Narodowym w Dąbrowie. – Zebrania członkowskie są najlepszą okazją, aby dowiedzieć się, co się dzieje w terenie. Nowy Zarząd Główny PZKO jest mocno odmłodzony i na razie chętny do pracy. Mam nadzieję, że zapał nam nie minie i nadal będziemy wspierali miejscowe koła, ponieważ PZKO ma rację bytu tylko wtedy, gdy będą działać koła, które są solą tej ziemi – mówiła pani prezes. – W lutym przypadło 70-lecie istnienia Koła, życząc więc państwu, byście znaleźli następców, którzy będą chcieli się spotykać i pracować – stwierdziła.

Helena Legowicz przypominała zarazem, że Polska i Czechy obchodzą w tym roku 100-lecie odzyskania niepodległości. – W ramach tego jubileuszu 21 października

na rynku w Cieszynie nasze koła PZKO będą się prezentować. Zapraszam więc państwa do udziału tym jubileuszowym wydarzeniu, a jako obywatele Republiki Czeskiej z pewnością włączymy się również w obchody stulecia Czechosłowacji – zapewniła.

Piotr Czapek przedstawił zaś zebranym plan pracy na rok 2018. Obejmował on pięć dużych projektów, niestety styczniowy bal PZKO nie odbył się z powodu małego zainteresowania. – Spróbujemy jednak kolejny raz, może więc uda się w przyszłym roku. Na maj planujemy za to obchody Dnia Matki. W lipcu jak zwykle czeka nas wycieczka krajoznawcza, w październiku we współpracy z Miejscowym Kołem PZKO w Orłowej-Porębie zorganizujemy świetlicę jesienną, a rok jak zawsze zakończymy świetlicą sylwestrową – zapowiedział prezes.

Po zakończeniu oficjalnej części dorocznego walnego zebrania w sali widowiskowej dąbrowskiego Domu Narodowego wystąpił czeskocieszyński Kameralny Zespół Śpiewaczy „TA Grupa”. W drugiej części wieczoru zebrani obejrzeli również multimedialną prezentację 70 lat działalności Miejscowego Koła PZKO połączoną z rysem historycznym, który przedstawiła Anna Hanzłowa. Pięć osób uhonorowano ponadto jubileuszowymi nagrodami. Otrzymali je: Aurelia Śliwkowa, Olga Granieczna, Oton Wania, Jan Kubanek oraz Jan Malik. (wik)

• Wójt gminy Pavel Krsek (w środku) wręczył prezesowi dąbrowskiego Koła Piotrowi Czapkowi jubileuszowy tort. Fot. WITOLD KOŹDOŃ

1947

W tym roku rozpoczęła się historia Miejscowego Koła PZKO w Dąbrowie, jednak oficjalnie zostało ono zarejestrowane

dopiero 29 lutego 1948 r. Walne Zebranie odbyło się wówczas w Domu Młodzieży z udziałem 138 obecnych. Pierwszym prezesem został Henryk Kubiczek i od razu rozpoczęto starania o upamiętnienie Polaków z Dąbrowy, którzy zginęli z rąk faszystów podczas II wojny światowej. Tablica pamiątkowa z nazwiskami pomordowanych została wmurowana w budynek polskiej szkoły 23 października 1949 r. Po jego rozbiórce tablica została umieszczona przed budynkiem gminy w Dąbrowie.

Początkowo Koło korzystało z gospody „U Franka” i „Domu Młodzieży” później z salki w Polskiej Szkole Ludowej w Dąbrowie. Po zamknięciu szkoły Koło wynajmowało tam lokale do końca 2001 r. Na skutek szkód górniczych zdecydowano jednak o rozbiórce budynku. 2 stycznia 2002 r. MK PZKO podpisał umowę z gminą Dąbrowa, w której samorząd zobowiązuje się na czas nieograniczony zapewnić darmowo lokale w Domu Narodowym w Dąbrowie dla potrzeb PZKO. Najwięcej, bo 244 członków, Koło liczyło w 1974 r. Obecnie Koło liczy 47 członków.

Czeskocieszyński Caritas działa w ramach sieci Caritasów Diecezji Ostrawsko-Opawskiej. Został założony 21 marca 1993 roku przez arcybiskupa ołomunieckiego, Jana Graubnera. W środę o godz. 10.00 w kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa odbędzie się uroczysta msza święta, a następnie spotkanie pracowników i zaproszonych gości.

• Fizjoterapeutka Jolana Valchoňová wyrusza w teren. Fot. DANUTA CHLUP

Caritas pomaga od 25 lat

Danuta Chlup

Ciąły rok upłynie w duchu obchodów jubileuszowych. Jednym z ważniejszych wydarzeń będzie majowa pielgrzymka Caritasów z całej diecezji, która w tym roku odbędzie się właśnie w Czeskim Cieszyńsku – podkreśla dyrektorka organizacji, Monika Klimkowa. W październiku poszczególnie placówki Caritasu zaproszą wszystkich zainteresowanych na Dni Otwarte.

Jedną z pierwszych placówek założonych przez Caritas w Czeskim Cieszyńsku było schronisko dla matek i dzieci w trudnej sytuacji. Do dziś działa on przy ul. Trzanowskiego. Organizacja pomaga także matkom w ich usamodzielnianiu się. Stop-

niowo wprowadzano nowe formy pomocy społecznej. Dzisiaj, oprócz wspomnianego schroniska, Caritas prowadzi domy seniora w Czeskim Cieszyńsku i Gnojniku, a także ośrodki w Sibicy i Hawierzowie, które oferują osobom starszym zajęcia aktywizujące i ciekawe formy spędzania wolnego czasu. – Seniorzy w Sibicy doskonałą się na przykład w malowaniu. Zajęcia prowadzi malarz Józef Drong. Robią duże postępy – przekonuje Anna Fejfarowa, metodyk Caritasu. W sumie Caritas w Czeskim Cieszyńsku ma zarejestrowanych dziewięć rodzajów usług socjalnych, środowiskową opiekę medyczną oraz działania uzupełniające, do których należą m.in. programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży oraz poradnie.

– Bardzo ważnym elementem naszej działalności są usługi środowiskowe, zarówno medyczne, jak i socjalne. Mamy pielęgniarki, które jeżdżą ludziom robić zastrzyki czy inne zabiegi, jest fizjoterapeutka prowadząca w domach klientów ćwiczenia rehabilitacyjne, jak również pracownicy opieki społecznej, które pomagają starszym osobom i niepełnosprawnym w codziennych czynnościach. Nasz teren jest bardzo rozległy, obejmuje 21 miejscowości – wymienia Klimkowa. Dodaje, że w ub. roku Caritas pomagał ok. 1,5 tys. klientom, zarówno stałym, jak i korzystającym z doraźnej pomocy.

Prócz pracowników, których jest ok. stu oraz osób dorywczo współpracujących z Caritasem, ważną rolę odgrywają także wolontariusze.

– Nasze motto brzmi „Razem damy radę”. Sami pracownicy, bez pomocy wolontariuszy i bez oparcia w parafii, władzach gminnych, a przede wszystkim bez ludzi dobrej woli, nie wykonaliby tego ogromu pracy – podkreśla Klimkowa.

– W ub. roku mieliśmy 20 wolontariuszy, którzy w sumie przepracowali 1,1 tys. godzin. Dotrzymują towarzystwa seniorom w domach opieki, przychodzą z nimi porozmawiać, poczytać im gazetę, wyjść na spacer czy nawet na piwo. Niektóre wolontariuszki prowadzą z kolei różne zajęcia dla seniorów – aerobik, jogę, pływanie. Teraz mamy nową wolontariuszkę, która będzie prowadziła zajęcia aktywizujące dla dzieci w ośrodku dla matek z dziećmi – uzupełnia Fejfarowa. Osobny

rozdział to wolontariusze – kolędniczy Kwęsty Trzech Króli. W tegorocznej kweście uczestniczyło w ramach czeskocieszyńskiego Caritasu 570 wolontariuszy.

W jubileuszowym roku Caritas nie szykuje rewolucji, lecz systematycznie wprowadza drobne nowości. Jedną z nich będzie przeprowadzka charytatywnego „Bazarku” na ul. Dworcową. – W grudniu ub. roku rozpoczęliśmy projekt „Dobrodzinki”. Polega on na tym, że z używanej odzieży, której nie uda się wykorzystać w inny sposób, wolontariuszki i klientki domów seniora szyją maskotki i różne przedmioty dekoracyjne. Będziemy je oferowali na sprzedaż na wystawach charytatywnych oraz w naszym „Bazarku” – opowiada dyrektorka. ▲

Zainwestują miliony w kościół Jezusowy

Remont kościoła Jezusowego stał się możliwy dzięki unijnym funduszom na zachowanie dziedzictwa kulturowego pozyskanym w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego. O pieniądze te walczyło 68 samorządów, parafii, fundacji, stowarzyszeń i instytucji kultury. W marcu zapadły ostateczne rozstrzygnięcia, a Zarząd Województwa wybrał do dofinansowania 38 projektów. Pieniądze przyznano m.in. na rekonstrukcję i konserwację zabudowań Klasztoru Ojców Paulinów na Jasnej Górze.

Fundusze otrzyma Teatr Polski w Bielsku-Białej. Rewitalizację przejdą Królewski Zamek Mirów na Szlaku Orlich Gniazd oraz Pocysterski Zespół Klasztoru-Pałacowy w Rudach.

Sylwia Cieślarska, wiceprzewodnicząca Sejmiku Województwa Śląskiego, a prywatnie mieszkanka podcieszyńskich Bażanowic, nie kryje radości z faktu, że na liście dofinansowanych zadań znalazł się również remont cieszyńskiej świątyni. – Jako mieszkanka Śląska Cieszyńskiego jestem dumna, że się udało. Kościół Jezusowy to przecież

nie tylko architektoniczna perełka, ale jeden z symboli naszego regionu – stwierdza.

Losy inwestycji ważyły się do ostatniego momentu. Początkowo

bowiem Zarząd Województwa zażądał do dofinansowania 35 inwestycji. – Po dyskusji zdecydował się jednak zwiększyć pulę pieniędzy, w efekcie czego dofinansowanie

zyskały jeszcze trzy kolejne wnioski. Remont kościoła Jezusowego był zaś ostatnim na zaakceptowanej liście – stwierdza w rozmowie z „Głosem” Sylwia Cieślarska. (wik)

Kościół Jezusowy w Cieszyńsku to największa ewangelicka świątynia w Polsce. Jeden z sześciu kościołów łaski, jakie powstały na początku XVIII w. na Śląsku. Budowę rozpoczęto latem 1709 r. Swym kształtem cieszyńska świątynia odbiega od pozostałych kościołów łaski i reprezentuje typ barokowy – monumentalnej świątyni misyjnej, dopasowanej do wymogów liturgicznych Kościoła ewangelickiego i potrzeb nowo powstałego zboru. Jej budowa przeciągnęła się jednak do 1725 r., natomiast wysoką na 75 m wieżę wzniesiono dopiero w 1750 r. Teraz świątynia nabierze nowego blasku. Cieszyńska parafia przygotowuje się do inwestycji ponad rok. Zaplanowano m.in. wykonanie nowego drenażu, aby wilgoć nie przedostawała się już do wnętrza budynku, ponadto świątynię czeka wymiana okien oraz zewnętrznych tynków.

Nie tylko parafia

Województwo Śląskie przekaże parafii ewangelickiej w Cieszyńsku dokładnie 17 613 295 zł i 40 gr. Kościół Jezusowy nie jest jednak jedynym obiektem na Śląsku Cieszyńskim wspartym w ramach najnowszego unijnego projektu. Europejskie pieniądze znalazły się także na modernizację Muzeum Drukarstwa przy ul. Głębokiej w Cieszyńsku, wpisanego do Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego. Na ten cel zostanie przeznaczone 1 159 397 zł. Innym przedsięwzięciem, które pozyskało pieniądze, są prace konserwatorskie w Muzeum Beskidzkim im. A. Podgórnego w Wiśle. Zadanie to otrzymało 667 604 zł. Ostatnim dofinansowanym „cieszyńskim” przedsięwzięciem jest zaś rewitalizacja Zamku w Grodzcu Śląskim wraz adaptacją na cele kulturalne. Inwestycja otrzymała 4 630 509 zł.

Nastrój poprawia się wraz z ociepleniem

Wiosna to okres, kiedy świat budzi się do życia. A jednak na progu wiosny wielu z nas odczuwa zmęczenie i przygnębienie. Dlaczego tak się dzieje? Rozmawiamy z psycholog Romaną Malczyk z Czeskiego Cieszyna.

Danuta Chlup

Jaki wpływ mają zmieniające się pory roku na samopoczucie człowieka?

– Człowiek przyzwyczajony jest do różnych cykli w swoim życiu. Zmieniające się pory roku są na pewno jednym z ważnych cykli, do których musi dostosować się organizm ludzki i jego psychika. Znaczenie ma przede wszystkim długość dnia i z tym związana mniejsza lub większa ilość słońca. Kiedy słońca jest więcej, nasze nastroje są bardziej pogodne, kiedy jest go mniej, częściej ogarnia nas smutek.

Z nadchodzącą wiosną dni się wydłużają, słońca jest więcej. A jednak wiele osób czuje na początku wiosny zmęczenie, przygnębienie. Skąd się to bierze?

– Jesteśmy zmęczeni po długim okresie zimowym, kiedy słońca było mało. Niska temperatura, krótki dzień, niedobór słońca – to są właściwości fizyczne, które wpływają na nasz organizm i powodują coś w rodzaju stresu, a psychika ludzka odzwierciedla stan fizyczny organizmu. Jak temu zapobiec? Ważna jest aktywność człowieka – by miał jakiś konkretny program na zimowe wieczory, nie czekał tylko na nadejście wiosny. W zimie mamy na przykład sezon balowy, dawniej ludzie mieli typowe zajęcia na długie wieczory. Negatywny wpływ na samopoczucie ma także epidemia grypy, która często – tak, jak w tym roku – szaleje na przełomie zimy i wiosny. Grypa, gorączki, osłabienie organizmu negatywnie wpływają na funkcjonowanie mózgu, psychikę i cały organizm.

• Romana Malczyk dostrzega wpływ pór roku na psychikę człowieka. Fot. DANUTA CHLUP

Kiedy nadejdzie ten przełomowy moment, w którym pocujemy przyływ nowej energii?

– Najpierw zauważymy wydłużający się dzień. Później pojawienie się zielonych listków na drzewach jest dla nas takim sygnałem, że już będzie ciepło. Zielony kolor wpływa pozytywnie na psychikę. Nawet jeżeli wiosną pada deszcz, niebo jest zachmurzone, to zieleń działa na nas pozytywnie. Kolory mają znaczenie dla naszego samopoczucia. W zimie można zauważyć, że kiedy jest śnieg, biel, to mamy lepszy humor niż wtedy, gdy śniegu nie ma i panuje szaruga. Wraz z ociepleniem poprawiają się nam nastroje także dlatego, że więcej czasu spędzamy na dworze,

jesteśmy bardziej aktywni ruchowo. A ruch bardzo pozytywnie na nas wpływa.

Dla ludzi, którzy pochodzą z innych stref klimatycznych, nasze zmieniające się pory roku mogą być obciążeniem?

– Wydaje mi się, że nasz klimat umiarkowany jest najlepszym z klimatów. Zmieniające się pory roku urozmaicają nasze życie, cieszymy się na lato, na zimę... Nieraz ludziom ze strefy podzwrotnikowej podoba się nasza zieleń, której u nich brakuje. Słyszałam natomiast o ludziach, którzy wyjechali od nas do Skandynawii i trudno im się było przyzwyczaić do bardzo krótkich dni w zimie, kiedy niemal

cały czas jest ciemno. Miałam znajomych z Polski, którzy wyprowadzili się do Szwecji, lecz po iluś tam latach postanowili zmienić miejsce zamieszkania, ponieważ nie czuli się dobrze w tamtejszym klimacie. Mieszkańcy Skandynawii często wyjeżdżają na urlop na południe, by nacerpać słońca.

Podobno są okresy w roku, kiedy ludzie częściej popadają w depresję, czy nawet popełniają samobójstwa. To dotyczy wiosny?

– Więcej przypadków załamania zdarza się w okresie jesiennym, przesilenie wiosenne także odgrywa tu rolę. Jednak musi być obecny jakiś inny, dodatkowy stresor, choćby psychiczna czy niestabilność

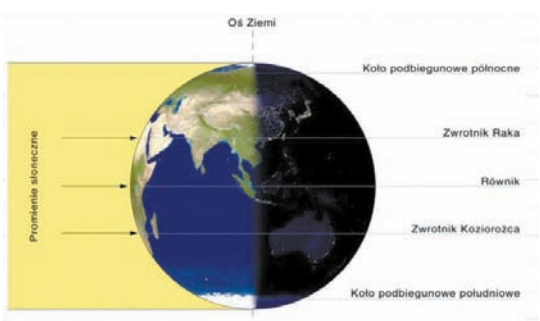
osobowości, by pogoda miała taki destrukcyjny wpływ na człowieka. Wszystko zależy od tego, co człowiek akurat przeżywa. Kiedy ludzie w moim gabinecie mówią o pogodzie, o tym, jak źle ona na nich wpływa, to wiem, że często chodzi o problem zastępczy. Ludzka psychika odczuwa negatywne bodźce – zarówno wewnętrzne, a więc emocje, stan zdrowia, jak i zewnętrzne, w tym pogodę, jako jedną całość. To jest jeden worek, w którym wszystko się miesza. Dlatego brzydka pogoda często jest związana z ponurym nastrojem. Jednak warto próbować znaleźć ten właściwy powód złego humoru. Często łatwiej można go zmienić niż pogodę. ▲

Wiosna, ach to ty?

Dokończenie ze str. 1

Pełne koło wykończy w ciągu 26 tysięcy lat, jednak wskutek reguły obowiązującego u nas kalendarza gregoriańskiego nie ma możliwości, żeby astronomiczna wiosna rozpoczynała się daleko od daty 20-21 marca. Równik oraz ekliptyka przecinają się w dwóch miejscach. Pierwszym jest punkt Barana, czyli początek wiosny, a drugi to punkt Wagi, czyli początek jesieni – opowiada Stanisława Rokita i podkreśla, że tak naprawdę nadejście wiosny nie oznacza niczego szczególnego czy wyjątkowego na niebie, może poza jednym zjawiskiem, niekoniecznie zauważalnym od samego dnia rozpoczęcia wiosny.

Początek astronomicznej wiosny to równonoc wiosenna. Tej doby dzień i noc mają taką samą długość, obie trwają po 12 godzin. Z każdą kolejną dobą dni będą coraz dłuższe, a noce coraz krótsze,

aż do 22 czerwca, czyli przesilenia letniego.

– 21 marca na całej Ziemi noc i dzień mają tę samą długość. Ziemia jest równomiernie oświetlona, promienie słoneczne padają prostopadle na równik i obie półkule oświetlone są jednakowo. A później na skutek nachylenia osi ziemskiej względem płaszczyzny ruchu wokół Słońca, z każdym kolejnym dniem coraz więcej słońca będzie padało na półkulę północną i w końcu doczekamy się lata – podsumowuje pracownik Centrum Popularyzacji Kosmosu.

Czyż nie jest to kusząca perspektywa? ▲

Zdobyły kulinarną nagrodę

Fot. ARC

Mimo zimowej aury w sobotę, 17 marca w sali widowiskowej Ośrodka Kultury w Zebrzydowicach było niezwykle gorąco. Wszystko za sprawą XV Regionalnego Konkursu Potraw i Wypieków na Zapusty i Wielkanoc „Dorty, kołocz i inne placki”. Jedną z kulinarnych nagród zdobyły panie z

Miejscowego Koła PZKO w Karwinie-Frysztacie.

Do tegorocznego konkursu zgłosiło się siedem organizacji, w tym jedna szkoła. Stoły uginęły się pod ciężarem współczesnych i przede wszystkich tradycyjnych potraw świątecznych. Ostatecznie jury postanowiło przyznać siedem na-

gród. Panie z Miejscowego Koła PZKO w Karwinie-Frysztacie zdecydowały się wyróżnić za galarety, szczególnie za galaretę jajeczną. Z kolei reprezentantki Informacyjnego Centrum dla Młodzieży w Piotrowicach koło Karwiny otrzymały nagrodę za wieniec wielkanocny. (wik)

Śladami nowej pory roku

Dziś pierwszy dzień wiosny astronomicznej, jutro o jej nadejściu będą donosić również kalendarze. My jednak już kilka dni wcześniej postanowiliśmy poszukać jej pierwszych śladów.

Beata Schönwald

Wmarcu jak w garncu. Marzec to taki miesiąc, kiedy wszystko się kotłuje. Dziś świeci słońce, a nazajutrz robi się biało. To jednak tylko wybryk chwili, bo tak naprawdę nawet wtedy, kiedy nam się wydaje, że zima nie daje za wygraną, wiosna już robi swoje.

Na poszukiwania wiosny wyruszyliśmy w połowie ub. tygodnia. Moim przewodnikiem po budzącej się cieszyńskiej przyrodzie był nauczyciel przedmiotów przyrodniczych w Średniej Szkole Albrechta, Zdenek Mruzek z Łomnej Dolnej. W czasie spaceru mieliśmy jeszcze świeżo w pamięci miniony ciepły weekend, kiedy to słupki rtęci wskazywały niemal 20 st. Celsjusza. Wśród jednak już było wiadomo, że pod względem pogody pierwszy dzień wiosny będzie raczej przypominać pierwszy dzień zimy.

Biały i żółty kolor wiosny

Jest chłodno, siąpi zimny deszcz, a ja żałuję, że nie wzięłam rękawiczek. Pierwsze wiosenki kwiatki czują się podobnie. Te, które kilka dni temu wystawiały w stronę słońca otwarte kwiatostany, teraz kurczą się przed chłodem. Zatrzymujemy się przy kępce śnieżyczek. Im też jest zimo, chociaż potrafiły się przebić przez resztki śniegu. – Z roślin, które rosną na łąkach, rumowiskach i ogrodach, śnieżyczka przebiśnieg to pierwszy symbol wiosny. Zaraz po niej pojawia się podbiał lekarski. Ten jednak wymaga ciepłych promieni słonecznych. Kiedy tylko wyjdzie wiosenne słońce, od razu wszędzie jest go pełno. Jego żółte kwiaty na różowym pędzie widać z daleka. W ub. weekend można je było już zauważyć. Teraz jednak ukryły się na powrót – mówi Zdenek Mruzek, dodając, że z kwiatem jest jak z człowiekiem, który w zależności od temperatury wkłada i odkłada kolejne warstwy odzieży. – Roślina zachowuje się tak samo. Wegetację, którą rozpoczęła podczas ostatnich ciepłych dni, teraz ogranicza do minimum. Powiedzielibyśmy, że z powrotem włożyła czapkę i szalik, by tak przeczekać do ponownego ocieplenia – wyjaśnia przyrodnik. To dlatego próżno szukamy na brzegach strumyka kwiatów białego lepieźnika mocno kontrastującego z wiśniową łądą. Kwiatki pochowały się, kiedy wróciły chłodne dni.

Już wkrótce jednak ponownie dają znać o sobie. Zaczną grać jaskrawymi kolorami niczym reklama świetlna. – Biały i żółty kolor to kolory wiosny. Przyciągają wzrok i nie da się ich przeoczyć. Swoim kolorem i zapachem wabią owady, które je zapylają. Te zaś uzyskują z nich pył będący źródłem białka i witamin, oraz nektar, który dostarcza im energii – zaznacza mój przewodnik. Jak podkreśla, w przyrodzie tak to działa, że razem z przyrodą budzą się owady. Dlatego z chwilą pojawienia się bazi wylatują pszczoły. – W miniony ciepły weekend tak właśnie było. Pszczoły po raz pierwszy po zimie opuściły swoje domostwa. Nie zostały o głodzie, bo proszę zobaczyć, ile tu mają pożywienia – pokazuje białe puchate baze wierzby iwy i zwisające żółte kotki leszczyny.

Pierwsze wiosenne kwiaty mają jeszcze jedno ważne zadanie. Leczą.

• Zdenek Mruzek pokazuje baze wierzby iwy.

– Podbiał działa wykrztuśnie, lepieźnik z kolei posiada aż dziewięć różnych właściwości leczniczych. W czeskiej terminologii nieprzypadkowo nosi nazwę, która w dosłownym tłumaczeniu na polski brzmi dziewięciś – informuje nauczyciel, po czym zwraca uwagę na kolejną ciekawostkę związaną z tymi dwoma symbolami wiosny. – Większość roślin najpierw wytwarza część wegetatywną, czyli liście i łodygę, a dopiero potem zakwita. U podbiału i lepieźnika jest na odwrót. Najpierw pojawia się kwiat, a liście wyrastają dużo

później. Kiedy widzimy je latem, często nie kojarzymy już ich z kwiatkami, które rosły w tym samym miejscu na początku wiosny – przekonuje przyrodnik, dodając, że niedługo po pojawieniu się podbiału zakwita cała łąka wiosennych kwiatów. Należą do nich pierwiosnek, krokus, zawilec gajowy, czosnek niedźwiedzi, cieszynianka czy fiołek wonny. To dzięki niemu wiosna tak pięknie pachnie.

Kruche marcowe życie

Tak jak świat roślin ma swoich zwiastunów wiosny, ma ich również świat zwierząt. Pierwszym z nich jest skowronek, o którym znane powiedzenie nie na darmo mówi, że „jeden nie czyni wiosny”. Jak zaznacza bowiem Zdenek Mruzek, śpiew skowronka można usłyszeć już w święto Matki Boskiej Gromniczej, które przypada na początek lutego. Nic w tym dziwnego, bo według przysłowia, już 21 stycznia „święta Agnieszka wypuszcza skowronka z mieszka”. – Takim symbolem rozpoczynającej się wiosny jest również bocian powracający z ciepłych

krajów. Czesi mówią, że „na świętego Grzegorza, bocian wraca z za morza”. A Grzegorz obchodzi imieniny 12 marca – precyzuje mój towarzysz.

Z kolei świadectwem tego, że wiosną rodzi się życie, są marcowe zające. Sęk w tym, że tylko znikomemu odsetkowi z nich udaje się przeżyć. – Zajączyca ma w ciągu roku trzy mioty. Pierwszy przypada zaraz na marzec, kiedy często doskwiera jeszcze mróz. Zajączyki w odróżnieniu od królików rodzą się gotowe do samodzielnego życia. Mają sierść i widzą. Same też muszą sobie radzić z niedogodnościami pogody, bo matka nie siedzi w miejscu, by ogrzewać je swoim ciałem. W obronie przed drapieżnikami przemierza się z miejsca na miejsce. To samo muszą robić młode. Zwykle nie wytrzymują jednak marcowych ataków zimy – zaznacza łomnianin.

Nam nie udaje się spotkać marcowego zająca. Pewnie siedzi skurczony gdzieś w trawie i tak samo jak cała przyroda niecierpliwie oczekuje ciepłych, prawdziwie wiosennych promieni słońca.

• Śnieżyczka to pierwszy symbol wiosny.

• Kotki leszczyny są pierwszym wiosennym pożywieniem owadów. Zdjęcia: BEATA SCHÖNWALD

Kos już się zagnieździł

Przyroda potrafi zaskoczyć. Przekonali się o tym po raz kolejny pracownicy wydziału ochrony środowiska naturalnego czeskie-szyńskiego ratusza. 6 marca podczas przeprowadzania kontroli drzew przy ulicy Dworcowej natrafili na gniazdo kosa czarnego, w którym samiczka siedziała na jajkach. W związku mrozami, które tydzień wcześniej dochodziły nawet do -15 st. Celsjusza, zagnieźdzenie w tak niesprzyjających warunkach uważane jest za bardzo niezwykle.

Fot. UM Czeskiego Cieszyina

Krótką historia jednej wiosny

Ostatnie rozważania mroźnej zasłony odeszły w niepamięć. Krajobraz srebrnych nitek zniknął. Jeszcze wczoraj ślady leśnych stworzeń odciskały swoje życie w śniegu. Jeszcze wczoraj oziębłe słońce wyznaczało nowe kształty, znikało na wiele dni, by wyskoczyć nie wiadomo skąd na krótką chwilę.

Marek Słowiacek

Zimowy kreator świata bez łez odwrócił się ku północy. Postanowił ostatecznie rozprawić się z kaprysem wczorajszego śniegu. Na poddaszu nieba odnalazłem coś jeszcze... odrobinę bieli, która niechętnie, lecz wyraźnie, zaznaczyła swoje piętno. Zmarzlina zamknięta wśród gór. Będzie tak trwać, póki ludzka stopa jej nie rozdepcze. Póki zabłocone buty nie potraktują jej jak kawałka starej, nikomu niepotrzebnej wycieraczki. Kryształ brudnego śniegu ukryte głęboko, wysoko, daleko. Niewidoczna dla oka. Zapewne odkrycia dokona sama natura. Pochłonie bowiem ziemia wszelką wilgoć wysaną z najdrobniejszych okrucich zimy. Połknie niczym średniowieczny smok swą ofiarę... z konieczności lub z braku zajęcia. Tym razem zima odchodzi z powagą, nie zamierza walczyć do samego końca. Matka w śnieżnej sukni rozważa, zamraża ścieżki przed sobą. Idąc coraz dalej usuwa się w cień. Bo tam czuje się lepiej. W chłodnym zamknięciu swojego serca budzi się i rodzi na nowo. Nabiera koloru i mocy na kolejne podejście.

Odchodzi ten stan bylejakości. Nie zaprzecza temu żadne stworzenie, żaden bajkowy potwór ani szaleniec nie zaprzeczy, że nadchodzi wiosna. Tak... wiosna jest uczuciem stałym, którego nie da się wymazać. Można napisać na ta-

...

Odchodzi ten stan bylejakości. Nie zaprzecza temu żadne stworzenie, żaden bajkowy potwór ani szaleniec nie zaprzeczy, że nadchodzi wiosna.

Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

blicy, na ławce, na ścianie. Można wrzucić kamień do wody. Wszystko można zrobić na opak, lecz nie da się być obojętnym wobec tej radości, tej eksplozji kolorów, które kwitną pośród wszelkich śladów dawnej szarości.

Budzik. Jasność trwała, nie miała dawka energii słońca wdziera się przez uchylone zasłony. Należy otworzyć na oścież i wpuścić pełnię narodzin. Niechaj nie

zmaruje się ani jedna ampułka ciepła. To jest ten dzień, gdy od nowa przyjmujemy uśmiech. Miłość ubiera się wśród łąk, a nagość wcale nie jest zakazana. Wiosną życie przyjmuje kolor zieloni. Niby tak oczywiste, tak wyraźne i jasne, a jednak piękne. Właśnie dziś przyjmujemy każdą porcję nowych dni w pełnych dawkach. Niczym niezahamowany apetyt na życie rośnie, powiększa się,

puchnie w oczach, rozpycha się ramionami. Za moment pęką wszelkie futryny. Szyby roztrzaskają się w drobny pył. Wiosną świat pachnie inaczej. Przyjmuje bujność wszelkich traw. Rozwija naturę pęków i liści, które ponad wszelką wątpliwość poradzą sobie. Od urodzenia samodzielnie patrzą w niebo i chociaż istnienie swe spędzają w jednym miejscu, przyjmują to z honorem. Wokół

tych drzew stuletnich tworzy się magiczna aura. Welon urodzaju rozkwita raz w roku i rodzi nowe, ważne dla innych nadzieje.

Krótką historia wiosny. Wiosna w pigułce. W jednym zdaniu rozłożonym na wiele elementów twórczych. Historia jednej wiosny, lecz radości bez liku. Niech więc każdy wyrzy i spojrz w przestrzeń błękitu, na początek siebie. Nadchodzi wiosna. ▲

Maria Konopnicka Rzeka

Za tą głębią, za tym brodem,
Tam stała rzeka lodem;
Ani szumi, ani płynie,
Tylko duma w swej głębinie:

Gdzie jej wiosna,
Gdzie jej zorza?
Gdzie jej droga
Het do morza?

Oj, ty rzeko, oj, ty sina,
Lody tobie nie nowina;
Co rok zima więzi ciebie,
Co rok wichry mkną po niebie.

Aż znów przyjdzie
Wiosna hoża
I popłyniesz
Het do morza.

Nie na zawsze słonko gaśnie,
Nie na zawsze ziemia zaśnie,
Nie na zawsze więdną kwiecie,

Nie na zawsze mróz na świecie.

Przyjdzie wiosna,
Przyjdzie hoża,
Pójdą rzeki
Het do morza!

...

Czesław Jankowski Z nową wiosną

Z nową wiosną kwiaty wrócą, znów zakwitną klomby róż,
lecz twój dawny zachwyt dla mnie nie powróci nigdy już.
Z nową wiosną świat się zbudzi cudnie piękny wszecz i wzdłuż,
Tylko wzrok twój czarów moich nie dostrzeże już.

Z nową wiosną kwiaty wrócą, znów zakwitną klomby róż

lecz twój dawny zachwyt dla mnie nie powróci nigdy już.
Dawny twój zachwyt nie wróci już.
Nigdy, nigdy nie.

Z nową wiosną słowik wróci zza dalekich gór i mórz,
ale w duszę pieśń ma dawna nie powróci nigdy już.
Ledwie jedna wiosna minie, wnet i nowa wiosna tuż,
tylko życia dzień wiosenny nie powróci już.

Z nową wiosną słowik wróci zza dalekich gór i mórz,
ale w duszę twą pieśń ma dawna nie powróci nigdy już.
Nigdy nie wróci pieśń dawna twa.
Nigdy, nigdy nie.

...

Ksiądz Jan Twardowski Jest (Po wiosnie lato...)

Po wiosnie lato

po lecie jesień

po jesieni zima umiera

co z Panem Bogiem?

Jest teraz

...

Tadeusz Fangrat Wielkanocna wiosna

Na stole barwinek, na wierzchołku baze.
Tyle wiosny w domu i w polu na razie.

SPORT

Stoch w gronie nieśmiertelnych

Kamil Stoch 2017/2018

4 zwycięstwa w Turnieju Czterech Skoczni
Złoto w turnieju olimpijskim w Pjongczangu
Srebro w MŚ w lotach
Triumf w turnieju Raw Air

Kamil Stoch po raz drugi w karierze sięgnął po Kryształową Kulę dla najlepszego zawodnika Pucharu Świata. Polak w ostatni weekend zdobył też trofeum dla najlepszego skoczka skandynawskiego serialu Raw Air, w którym zliczane są punkty z szesnastu serii konkursowych rozgrywanych na czterech obiektach w Norwegii. – Jestem bardzo zadowolony i dumny – stwierdził Kamil Stoch. – Chciałem zrobić swoje, czułem piętno ostatnich dni. Chciałem zakończyć turniej dobrymi skokami. Jestem bardzo zadowolony i dumny z tego, że od początku do końca utrzymywałem wysoki poziom. Była walka do ostatniego skoku – podkreślił skoczek, który w Vikersund zajął szóste miejsce, wystarczające do zdobycia Kryształowej Kuli. Przed peletonem Pucharu Świata ostatni przystanek – zawody w słoweńskiej Planicy. – Zostały ostatnie konkursy, już najprzyjemniejsze, na totalnym luzie. To będzie dopiero prawdziwa zabawa – zapewnił Stoch. Przed polskimi skoczkami teraz walka o drugie miejsce w klasyfikacji Pucharu Narodów. – Będziemy walczyć, ale to trudne zadanie. Wszyscy wiedzą jednak, że w skokach wszystko może się wydarzyć i powalczymy do ostatniego skoku – powiedział szkoleniowiec polskiej kadry, Stefan Horngacher.

(jb)

LICZBA DNIA

32

Oto miejsce w najnowszym rankingu tenisistek WTA dla Polki Agnieszki Radwańskiej. Pierwsza polska rakieta dużo traci do czołowej dziesiątki, w której króluje Rumunka Simona Halep.

Zaczynamy od zera

Prognozy się sprawdziły. Ćwierćfinałowa seria ekstrakligi hokeja pomiędzy Trzyniec a Pardubicami nie skończy się w najkrótszym możliwym terminie. W odróżnieniu od duetu Kometa Brno – Witkowice, w którym obrońcy tytułu pozamiatali w czterech meczach.

Janusz Bittmar

Stalownicy Trzyniec przystępowali do weekendowej konfrontacji z dwoma zwycięstwami w kieszeni. W Werk Arenie podopieczni trenera Václava Varaďa zwyciężyli 3:2 w karnych i 4:1. W Pardubicach trafili jednak na zespół, który nie poddaje się bez walki. W sobotę podopieczni trenera Miloša Holania zwyciężyli 3:2, w niedzielę gładko 3:0. Dwie bramki w niedzielnym spotkaniu zdobył francuski napastnik Treille, na 3:0 poprawił w 52. minucie Tomášek. Nawet w czwartym meczu ćwierćfinałowym bez strzelonej bramki (w regulaminowym czasie gry) schodził z taflí gwiazdor trzynieckiej drużyny, Martin Růžička. – Zabrakło nam większej odwagi pod bramką rywala. Hokej musi boleć, ale my zagraliśmy dziś zbyt bojaźliwie – stwierdził obrońca Trzyna, Vladimír Roth. Czy panika jest na miejscu? – W środę zaczynamy od zera. Ważne, że udało nam się wygrać oba mecze w Werk Arenie. Zespół Pardubic uczynił to samo, wygrał u siebie. Teraz kolej na nas – ocenił Roth. Jutrzejszy mecz w Werk Arenie startuje o godz. 18.20.

Trzynieccy trenerzy w niedzielnym spotkaniu przemeblowali nieco poszczególne ataki. Całą trzecią tercję przesiedział na ławce bohater środowej odysei – Jiří Polanský. Najlepszy strzelec Stalowników w dotychczasowej serii play off przystąpił na propozycję trenera Varaďa, żeby odpoczął, a w jego miejsce zagrali inni. – Nie miałem z tym problemu. Liczy się drużyna, liczy się Trzyniec, a nie ja – stwierdził Polanský. Na taflí w całym niedzielnym spotkaniu zabrakło Erika Hrni i Vladimíra Svačiny. Obaj błakali się po placu gry w sobotnim, przegranym meczu. Szansę otrzymali Rostislav Martynek i Ondřej Kovařík, ale rewelacji też nie było. Nasuwa się pytanie, czy szansę w jutrzejszym meczu otrzyma także polski napastnik Aron Chmielewski, którego zabrakło w dotychczasowych czterech konfrontacjach. Naszym zdaniem tak, tym bardziej, że Chmielewski swoją postawą w całym sezonie zasłużył na grę w play off.

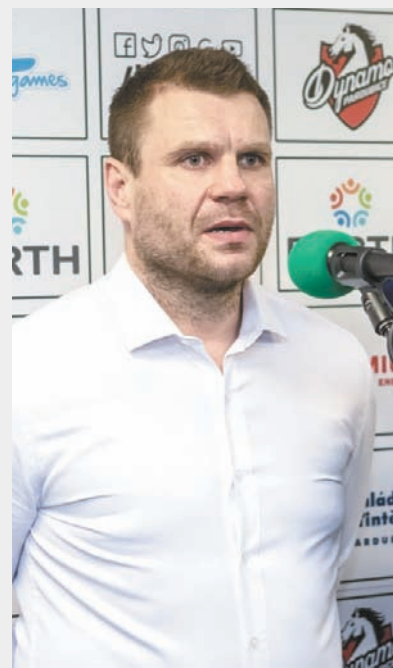
W niedzielę poznaliśmy pierwszego półfinalistę. Zostali nimi gracze mistrzowskiej Komety Brno, którzy gładko, w czterech meczach, uporali się z Witkowicami. Ostrawianie przegrali w niedzielę po walce 1:3, a w całej serii 0:4. – Liczyłem na więcej. Kometa była wprawdzie faworytem, ale nie spodziewałem się aż tak łatwej przeprawy z jej strony – stwierdził rozczarowany szkoleniowiec Witkowic, Jakub Petr. Procentowało doświadczenie z ubiegłego sezonu – w okresie, kiedy większość ostrawskich hokeistów spędzała urlopy nad morzem, brneńscy gracze walczyli w finale ekstrakligi. ▲

• Ostra jazda bez trzymanki – tak wyglądał niedzielny mecz w Pardubicach. Fot. hcdynamo

● ● ●

Stan serii Trzyniec – Pardubice wynosi 2:2 i w środę w Werk Arenie jedna z drużyn wywalczy meczbola

Václav Varaďa (HC Stalownicy Trzyniec)

Chcesz dobrze, ale życie czasami pisze inny scenariusz. Nie tak wyobrażaliśmy sobie mecze na taflí Pardubic, niestety trzeba się z tym faktem pogodzić. Przed nami środowe spotkanie, w którym nastawiamy się na zwycięstwo. Wierzę, że nasza wspaniała publiczność uskrzydli zawodników.

GENERALI PLAY OFF

PARDUBICE – TRZYNIEC 3:2

Tercje: 2:0, 0:0, 1:2. Bramki i asysty: 2. Treille (P. Sýkora, Rolinek), 18. M. Kaut (Perret), 47. Beran (Rolinek) – 42. Linhart (Svačina, Polanský), 59. Petružálek. Trzyniec: Hrubec – Krajčiek, M. Doudera, D. Musil, Roth, Linhart, Matyáš – Petružálek, Marcinko, Martin Růžička – Dravecký, R. Vlach, Hrňa – Adamský, Polanský, Svačina – Rákos, Mikulík, Cienciala – Kvasnica.

PARDUBICE – TRZYNIEC 3:0

Tercje: 0:0, 1:0, 2:0. Bramki i asysty: 33. Treille (Marosz, Trončinský), 50. Treille (Trončinský, Tomášek), 52. Tomášek. Trzyniec: Hrubec (od 53. Hamerlík) – M. Doudera, Krajčiek, Roth, D. Musil, L. Kovář, Linhart – Martin Růžička, R. Vlach, Petružálek – Dravecký, Marcinko, Mikulík – Martynek, Polanský, Adamský – O. Kovařík, Cienciala, Rákos – Kvasnica.

KOMETA BRNO – WITKOWICE 4:0

Tercje: 3:0, 1:0, 0:0. Bramki i asysty: 7. Holík (Zaťovič), 9. Vincour (Holík, Štencel), 19. J. Hruška (Zaťovič, Štencel), 22. Erat (H. Zohorna, Krejčík). Witkowice: Bartošák (od 21. Dolejš) – Klok, Sloboda, Hrbas, Baranka, Výtisk, Trška, Urbanec – Olesz, Lev, Dej – D. Květoň, Roman, Kucsera – Bartovič, Mahbod, P. Zdráhal – Kurovský, Š. Stránský, Szturc.

KOMETA BRNO – WITKOWICE 3:1

Tercje: 0:1, 1:0, 2:0. Bramki i asysty: 35. Vincour (Haščák, J. Hruška), 46. Štencel (J. Hruška, R. Zohorna), 58. H. Zohorna (Krejčík, Čermák) – 14. Trška. Witkowice: Bartošák – Klok, Sloboda, Hrbas, Baranka, Výtisk, Trška, Urbanec – Olesz, Lev, Dej – D. Květoň, Roman, Tybor – Bartovič, Mahbod, P. Zdráhal – Kurovský, Š. Stránský, Szturc.

Pilkarze muszą uwierzyć we własne zdolności. Innego wyjścia nie ma

Bohumil Páník,

trener Banika Ostrawa, ostatniego zespołu HET Ligi

WEEKENDOWY SERWIS PIŁKARSKI

Jak ważne mieć Budínskigo

Karty w sobotę i niedzielę rozdawała arktyczna pogoda. Włodarze piłkarskiego związku zdecydowali przełożyć na inny termin komplet spotkań w trzeciej i czwartej lidze piłkarskiej. Na sztucznej murawie udało się natomiast rozegrać mecze w ramach 17. kolejki Mistrzostw Województwa (5. liga).

Janusz Bittmar

HET LIGA

OŁOMUNIEC

KARWINA 1:1

Do przerwy: 0:0. Bramki: 67. Plšek – 69. Budínský. Karwina: Le Giang – Čolić, Dreksa, Hošek, Eismann – Janečka, Panák (58. Šisler) – Štepanovský, Budínský, Voltr (59. Kalabiška) – Wágner.

Imponująca wiosenna seria Karwiny trwa w najlepsze. Zaoziański pierwszoligowiec w sobotni wieczór zremisował z Sigmą Ołomuniec 1:1. Podopieczni Josefa Muchy w rewanżowej rundzie HET Ligi jeszcze nie przegrali i po raz kolejny przekonali się o tym, jak ważne jest mieć Lukáša Budínskigo. Na boisku Sigmy goście przegrywali od 67. minuty po strzale Piška, ale już dwie minuty później po akcji indywidualnej wyrównał Budínský. Ofensywny pomocnik przebił się środkiem boiska i z granicy pola karnego płaskim strzałem swoją słabszą lewą nogą zaskoczył bramkarza. – Gola zobaczyłem dopiero w powtórce w telewizji. W momencie oddania strzału przewróciłem się na murawie, plecami do bramki – skomentował z uśmiechem kluczowy moment karwińskiej gry Budínský. Sigma była w sobotę lepszym zespołem, lepiej współpracowała w środku pola, ale bramkarz Patrik Le Giang w kilku sytuacjach uratował przyjezdnych. – Dla nas to szczęśliwy punkt. Sigma była faworytem i wypracowała sobie więcej sytuacji – skomentował rywal trener Karwiny, Josef Mucha, który skądinąd... mieszka na co dzień w Ołomuńcu.

OSTRAWA

DUKLA PRAGA 1:2

Do przerwy: 0:1. Bramki: 90. Baroš – 38. Brandner, 67. Kušnir. Ostrawa: Laštůvka – Pazdera, Procházka, Psyché, Granečný – Fillo, Hrubý (71. Poznar), Hlinka, Jirásek (46. Diop), De Azevedo – Baroš.

Chmury smrodu nad Ostrawą niekoniecznie muszą pochodzić z kominów miejscowych zakładów przemysłowych. Nieźle potrafią namieszać w powietrzu również piłkarze Banika, którzy

• Lukáš Budínský strzelił w tym sezonie siódmą bramkę w barwach Karwiny. Fot. MICHAL CHADIM

po przegranej z Duklą są coraz bliżej drugoligowej rzeczywistości. – Ośmiopunktowa strata jest do odrobienia. Nie rezygnujemy – zawyrokował po kiepskim meczu trener Ostrawy, Bohumil Páník. Sęk w tym, że w cud nad Ostrawicą wierzą już tylko najbardziej niepoprawni optymiści, a ich szeregów po weekendzie również dramatycznie wyszczuplały. Tradycyjnie słabo zagrały nowe akwizycje – Psyché maczał palce w obu bramkach Dukli, wręcz koszmarnie radził sobie w linii pomocy Jirásek. Dukla profitowała z dziwnej taktyki Banika polegającej na grze w zasadzie bez napastnika. Milan Baroš zazwyczaj kończył swoją przygodę z piłką w pułapce ofsajdowej, a Brazylijczyk De Azevedo tańczył sam ze sobą. Czy w takim, defensywnym ustawieniu, gra na własnym boisku o przyszłowiowych sześć punktów daje sens? Jak widać, nie.

Lokaty: 1. Pilzno 51, 2. Slavia Praga 42, 3. Liberec 38,... 9. Karwina 23, 14. Slovácko 20, 15. Brno 19, 16. Ostrawa 12 pkt.

FNL

TRZYNIEC

SOKOŁOW 1:1

Do przerwy: 1:0. Bramki: 28. Bedecs – 90. Glaser. Trzyniec: Paleček – Ilko, Čelůstka, Reintam, Bedecs, Janoščin – Jžvolt (89. Joukl), Buchvaldek (70. Masař), Vaněk, Šumbera – Dedič.

Gdyby nie nasi ofiarni młodzi piłkarze, którzy wczesnym porankiem posprzątali śnieg z boiska, to nie byłoby nawet tego remisu – stwierdził trener TrzYNica, Jiří Neček. – Remis jest zasłużony, bo goście zepchnęli nas w końcówce meczu do defensywy. Pasywny futbol musiał się skończyć stratą prowadzenia – zaznaczył Neček. Trzynieczanie wyszli na prowadzenie z karnego, wyrównał w drugiej minucie dogrywki Glaser, dobijając za plecy Palečka źle wybiłą piłkę. Pomimo arktycznej pogody futbol na Leśnej trzymał poziom od pierwszej do ostatniej minuty. Dla TrzYNica to drugi wiosenny remis z zespołem niżej notowanym.

Lokaty: 1. Opawa 37, 2. Przybram 32, 3. Trzyniec 32 pkt.

MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA

ORŁOWA

FRENSZTAT 2:1

Do przerwy: 1:0. Bramki: 3. Renta, 78. N'Da – 81. Mičkal. Orłowa: Silber – Schimke, Kempný, Věčorek, Papuga – N'Da, Matušík (83. Malík), Široký, Wilfried – Hruška (75. Kalous) – D. Renta (93. J. Renta).

Rano wstali z łóżek, wyrzeli przez okno i postanowili wygrać za wszelką cenę. Tak w skrócie można opisać drogę Slavii do arcyważnego zwycięstwa z Frensztatem. Z powodu mroźnej pogody nie wszystkie piątolicowe zespoły zaliczyły w weekend swoje mecze. Slavia miała jednak do dyspozycji sztuczną nawierzchnię i... dwójkę czarnoskórych francuskich akwizycji, dla których temperatura poniżej zera była sporym wyzwaniem. Szybki gol Renty ustawił przebieg gry, a po trafieniu N'Da gospodarze uwierzyli, że mogą doprowadzić spotkanie do zwycięskiego końca.

CZ. CIESZYN

BIŁOWEC 2:1

Do przerwy: 1:1. Bramki: 22. Folwarczny, 76. Byrtus – 31. Tomášek. Cz. Cieszyn: Gradek – Bolek, Buzek, Rac, Byrtus – Vlachovič (90. J. Zogata), Sostřonek, S. Zogata, Hradečný (78. Kiška) – Mendrok – Folwarczny (85. Žebroek).

Również piłkarze Czeskiego Cieszyna rozpoczęli prace ratunkowe z przytupem, pokonując na Frydeckiej nieobliczalny Biłowec. Gospodarze na prowadzenie wyszli po strzale Michała Folwarczniego, ale jeszcze do przerwy wyrównał Tomášek. Trzy punkty wystrzelił cieszyńsiakom Ondřej Byrtus.

W innych meczach 17. kolejki: Pusta Polom – Polanka 2:1, Karniów – Bruntal 1:1. Mecze: Szonów – Dziećmorowice, Herzmanice – Břidličná, Stara Biela – Haj i Czeladna – Wracimów zostały przełożone na inny termin. Pojedynek Szonów – Dziećmorowice odbędzie się w środę 11 kwietnia (16.30).

Lokaty: 1. Herzmanice 36, 2. Dziećmorowice 35, 3. Bruntal 35,... 13. Orłowa 15, 15. Cz. Cieszyn 12 pkt. ▲

Nici z fotelu lidera

Piłkarze ręczni Banika Karwina stracili szansę na fotel lidera ekstraklasy. W szlagierze 20. kolejki podopieczni trenera Marka Michaliska przegrali z Zubrzy 23:28. Karwiniacy zagraли w niedzielę bez kontuzjowanego Slavomíra Mlotka, w dodatku w trakcie meczu czerwoną kartkę otrzymał doświadczony rozgrywający Michal Brůna. – Nadzieje szybko zgasty, bo zabrakło nam skuteczności w ataku – skomentował przegraną Michalisko. Szczypiorniści Zubrzy mogli liczyć na świetnego Malinę, który swoją bramkę dosłownie zamurował. W ofensywie gospodarzy trzymał nad wodą Marek Monczka, sam jednak nie był w stanie wygrać meczu. – Walczymy o jak najlepszą pozycję wyjściową przed startem play off. Zepsuliśmy mecz z Zubrzy i przed nami już tylko dwa ostatnie starcia w fazie zasadniczej – zaznaczył Michalisko. 24 marca karwiniacy zmierzą się na wyjeździe ze Strakonice, 30 marca u siebie z Duklą Praga.

EKSTR. PIŁKI RĘCZNEJ

KARWINA

ZUBRZY 23:28

Do przerwy: 9:9. Karwina: Marjanovič, Mokroš – Monczka 6/2, Solák 4, Brůna 2/1, Jan Užek, Nedoma 3, Piątek, Jiří Užek 3, Zbránek 2, T. Mlotek 2, Plaček 1, Drzyzga, Fulneček. (jb)

W SKRÓCIE

CIONEK ZATRZYMAŁ JUVENTUS.

Znakomity mecz w barwach Ferrary zanotował polski obrońca Thiago Cionek. Reprezentant Polski w dużym stopniu przyczynił się do sensacyjnego remisu z Juventusem Turyn, który w Serie A nie lubi tracić punktów. Poczytny włoski dziennik „Corriere dello Sport” wybrał polskiego piłkarza najlepszym graczem Ferrary w meczu ze Starą Damą.

SZCZĘSNY NA CELOWNIKU

PSG. Okazuje się, że nie tylko Robert Lewandowski znalazł się na celowniku Paris St. Germain. Najbogatszy klub we Francji sonduje ostatnio możliwość pozyskania bramkarza Juventus Turyn, Wojciecha Szczęsnego. Taką informację podali dziennikarze „calciomercato.com”. Reakcja włodarzy Juventus na razie nie jest znana, ale wiele wskazuje na to, że strategia Starej Damy nie uległa zmianie i Szczęsny nadal ma być następcą kończącego karierę Gianluigiego Buffona.

MAGIERA TRENEREM

REPREZENTACJA U20.

To już pewne. Były trener Legii Warszawa Jacek Magiera został nowym selekcjonerem reprezentacji Polski U20. 41-letni szkoleniowiec poprowadzi młodych polskich piłkarzy w mistrzostwach świata w tej kategorii wiekowej, które w 2019 roku rozgrywane będą w Polsce w sześciu miastach: w Lubinie, Łodzi, Tychach, Gdyni oraz w Bydgoszczy. Mecz otwarcia i finał w Łodzi. (jb)

INFORMATOR

WALUTY

Kursy walut w kantorach z dnia 19. 3. 2018

Cieszyn, ul. Zamkowa		
	kupno	sprzedaż
CZK	0,164	0,166
EUR	4,180	4,220
USD	3,410	3,540

Bielsko-Biała, CH Auchan		
	kupno	sprzedaż
CZK	0,163	0,168
EUR	4,160	4,230
USD	3,380	3,480

Czeski Cieszyn, dworzec		
	kupno	sprzedaż
PLN	5,980	6,160
EUR	25,300	25,900
USD	20,400	21,100

BENZyna

Ceny paliw na stacjach z dnia 19. 3. 2018

Bielsko-Biała, CH Auchan		
E95	4,41 zł	
ON	4,32 zł	
LPG	1,87 zł	

Cieszyn, Circle K		
E95	4,41 zł	
ON	4,39 zł	
LPG	2,05 zł	

Cieszyn, Shell		
E95	4,46 zł	
ON	4,38 zł	

Zebrzydowice, Orlen		
E95	4,52 zł	
ON	4,43 zł	

Czeski Cieszyn, Shell		
E95	39,20 kc	
ON	28,90 kc	(wik)

Ogłoszenia do »Głosu« przyjmowane są w dni powszednie:

- W redakcji „Głosu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30, tel. 558 731 766 e-mail: info@glos.live
- W firmie Hudeczek Service, sp. z o.o. – Studio Graficzne, Hudeczek Service sp. z o.o., Olbrachcice, Stonawska 340, w godz. 8.00-15.00, e-mail: ad.servis@hudeczek.cz
- W Odd. Literatury Polskiej, Biblioteki w Karwinie-Frysztatcie (przy rynku) w po: 13.00-18.00, wt: 8.00-12.30, 13.00-18.00, czw: 8.00-12.30, 13.00-18.00, pt: 8.00-12.30, 13.00-17.00. Poza godzinami otwarcia złożenie ogłoszenia można uzgodnić (telefonicznie pod nr.: 596 312 477 lub 724 751 002, e-mail: knih-k1pl@rkka.cz).

Waraksa z nagrodą

Aktor Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego w Czeskim Cieszynie, Dariusz Waraksa, został laureatem dorocznej nagrody przyznawanej przez katowicki oddział Związku Artystów Scen Polskich – Stowarzyszenia Polskich Artystów Teatru, Filmu, Radia i Telewizji.

Nagrodę im. Leny Starke otrzymał za kreację aktorską czterdziestolatka Francois Pignona w spektaklu Sceny Polskiej „Plotka” w reż. Małgorzaty Siudy.

– To nie była łatwa rola, bo Darek grał człowieka wycofanego, nieśmiałego. Odtwarzał postać, która w trakcie spektaklu doznała pewnej przemiany. W komedii łatwo jest poddać się publiczności, Darek jednak nie silił się na humor za wszelką cenę, nie wysuwał się na pierwszy plan, nie grał pod publiczność. Swoją rolę trzymał w ryzach i dawał przestrzeń pozostałym aktorom – skomentowała Barbara Stonawska z czeskokcieszyńskiego Koła ZASP, które wysunęło nominację Warakсы.

Zarząd Oddziału ZASP w Katowicach wyłonił trzech laureatów. Nagrody zostaną im wręczone 26 marca w Operze Śląskiej w Katowicach podczas gali Złotych Masek. (sch)

• Dariusz Waraksa = znak jakości. Fot. Facebook/Dariusz Waraksa

CO W TEATRZE

SCENA BAJKA – CZ. CIESZYN: O zbójniku Ondraszku (20, godz. 8.45, 10.00; 21, 22, godz. 10.00); **SCENA CZESKA – TRZYNIEC:** Večer tříkrálový (21, godz. 19.00).

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Coco (20, 21, godz. 16.00); Nieznajomi. Ofiarowanie (20, 21, godz. 19.00); Po strništi bos (20, godz. 20.00); Lady Bird (21, godz. 17.30, 20.00); Piotruś Królik (22, godz. 16.00); Czarna Pantera (22, godz. 17.30); Manifesto (22, godz. 19.00); Maria Magdalena (22, godz. 20.00); **KARWINA – Centrum:** Coco (21, godz. 17.15); Życzenie śmierci (21, godz. 19.30); Pacifik Rim; Rebelia (22, godz. 17.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Jestem najlepsza. Ja, Tonya

(20, 21, godz. 17.30); Nowe oblicze Greya (20, 21, godz. 20.00); **JA-BŁONKÓW:** My Little Pony. Film (21, godz. 17.00); **CZ. CIESZYN – Central:** Motorband. Restart (21, godz. 17.30); Pacifik Rim; Rebelia (22, godz. 20.00); **CIESZYN – Piast:** Jaskiniowiec (20-22, godz. 14.30); Gurgacz. Kapelan (20-22, godz. 16.15); Pitbull. Ostatni pies (20-22, godz. 17.45, 20.00).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ČT2, niedziela od godz. 19.20. **POLSKIE AUDYCJE:** po-pt: godz. 19.05 Ostrava 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz. **RADIO KATOWICE:** „U Polaków za Olzą” – niedz. godz. 8.15 na 103 FM; powtórka: pon. godz. 23.05.

CO W TERENIE

BŁĘDOWICE – Kluby Kobiet i Seniora MK PZKO zapraszają na spotkanie 21. 3. o godz. 15.00 do Domu PZKO. **CIERLICKO** – MK PZKO Cierlicko-Kościelec zaprasza 25. 3. od godz. 15.00 członków Koła i sympatyków na zebranie sprawozdawcze do DPŻiW. Oprócz sprawozdania i planów na kolejny rok spotkanie towarzyskie z występem dzieci z Cierlicka. **CZ. CIESZYN** – Filia Biblioteki Miejskiej przy ul. Havlíčka zaprasza na spotkanie z Danutą Chlup, autorką powieści „Blizna”, które odbędzie się w środę 21. 3. o godz. 16.30 w bibliotece. **▲ Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki** oraz Biblioteka Regionalna w Karwinie zapraszają w sobotę 14. 4. na wycieczkę do Katowic. W programie wizyta w

Centrum Informacji Naukowej i Bibliotece Akademickiej CINIbA (wspólna biblioteka dwóch katowickich uczelni: Uniwersytetu Ekonomicznego i Uniwersytetu Śląskiego, co czyni z niej jedyną tego rodzaju instytucję w Polsce) oraz zwiedzanie Muzeum Śląskiego. Cena 300 kc (autobus i wstęp do muzeum). Zainteresowanych prosimy o zgłaszanie się u Ewy Sikory, tel. 608 949 670 lub e-mail e.sikora@centrum.cz, do 24. 3. **JABŁONKÓW** – Klub Kobiet MK PZKO zaprasza na wystawę pt. „Nadchodzi Wielkanoc” Wernisaż odbędzie się 23. 3. o godz. 15.30 w Domu PZKO. Ekspozycja czynna również w sobotę 24. 3. i niedzielę 25. 3. w godz. 9.00-18.00. Kuchnia, kołaczki domowe, wypieki świąteczne i loteria zapewnione. **KARWINA-FRYSZTAT** – Zarząd MK PZKO zaprasza wszystkich swoich członków na zebranie sprawozdawcze, które odbędzie się

„Głos” jest finansowany ze środków Ministerstwa Kultury RC, Senatu RP, Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie, i Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”

MINISTERSTVO KULTURY

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie

STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA POLSKA”

Do nabycia jest nowa książka o Polskim Związku Kulturalno-Oświatowym: „PZKO – 70 lat na straży dziedzictwa kulturowego Polaków w RC”. Można ją kupić w następujących miejscach: ZG PZKO, księgarnia państwa Wirthów w Cz. Cieszynie, Biblioteka Karwina oraz księgarnia Procházková w Trzyniecu.

WSPOMNIENIA

W środę 21 marca 2018 obchodziłaby swoje 80. urodziny nasza Kochana

śp. IRENA ZAWADOWA
emerytowana nauczycielka z Lesznej Dolnej

W dniu 13 marca 2018 minęła 11. rocznica Jej śmierci. Z miłością i szacunkiem wspominają najbliżsi.

GŁ-173

w niedzielę 25. 3. o godz. 15.00 w Domu PZKO.

RYCHWAŁD – MK PZKO zaprasza członków i sympatyków 24. 3. o godz. 15.30 na Wiosenny Wieczór Świetlicowy do Domu PZKO. W programie: chór „Lutnia”, „Rychwałdzianie”, wspólna zabawa.

SUCHA GÓRNA – W auli polskiej szkoły odbędzie się w piątek 23. 3. o godz. 17.00 recital uzdolnionej młodej pianistki – górnosuszanki Emy Trávníček. Zabrzmią utwory L. van Beethovena, V. Nováka i F. Chopina.

WĘDRYNIA – Polska szkoła podstawowa w Wędryni zaprasza we wtorek 27. 3. w godzinach 15.00-17.30 na Dzień Otwartych Drzwi. W programie warsztaty wielkanocne, ciekawe eksperymenty, poznanie pracy dziennikarza, zabawy taneczne w świetlicy oraz możliwość odpoczynku w stylowej kawiarence.

OFERTY

ŻALUZJE Z MONTAŻEM,
tel. 604 192 092.

GŁ-112

REMONTY ŻALUZJI,
tel. 604 889 394.

GŁ-113

WYSTAWY

CZ. CIESZYN, TEATR CIESZYŃSKI, Ostrawska 67, Cz. Cieszyn: do 8. 4. wystawa Sylwii Dwornickiej pt. „Panie, panowie”. Czynna: po-pt: godz. 9.00-15.00 po uprzednim zgłoszeniu się na portierni teatru.

KARWINA, MIEJSKI DOM KULTURY, sala Mánesa, Osvobození 1639/43: do 4. 4. wystawa twórczości Romany Taszkovej. Czynna: po, śr, pt: w godz. 9.00-15.00; wt, czw: w godz. 9.00-19.00.

POWIATOWE ARCHIWUM PAŃSTWOWE Karwina, ul. Frysztačka 55/17: do 31. 1. 2019 wystawa pt. „Karwina. Od soli do węgla”. Czynna: po, śr: w godz. 8.00-17.00, wt, czw: w godz. 8.00-14.00, pt: w godz. 8.00-12.00.

MUZEUM MIASTA TRZYŃCA I HUTY TRZYNIECKIEJ, Frydecka 387, Trzyniec, DUŻA SALA WYSTAW: do 30. 3. wystawa ku-

kietek interaktywnych pt. „Pimprláríum”. Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00. **▲ GALERIA MIASTA TRZYŃCA, „Trisia”:** do 5. 4. wystawa Petra Duba pt. „Przestrzenie między obrazami”. Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00. **▲ GALERIA MIASTA TRZYŃCA, Biblioteka, ul. Lidicka 541:** 20. 3. o godz. 18.00 zaprasza na wernisaż wystawy Michala Machaty pt. „Přilož kosočtverec”. Czynna do 7. 5. w godz. 8.00-16.00.

▲ GALERIA „NA SCHODACH”: do 25. 3. wystawa pt. „Salvador Dali – Zrození tekuté touhy”. Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Hawierzowie, Pavlovova 583/2: stała ekspozycja pt. „Zanim powstało miasto”. Czynna: po-pt: godz. 8.00-16.00, nie: godz. 13.00-17.00.

▲ SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14: do 20. 5. wystawa pt. „Duše hořící. Jaroslav Zahradník”; stała ekspozycja pt. „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Czynne: po-pt: godz. 8.00-16.00, nie: godz. 13.00-17.00.

▲ SALA WYSTAW w Orłowej-Lutyńi, Polna 964: do 29. 7. wystawa pt. „Zkamenělý život”; stała ekspozycja pt. „Orłowa – przeszłość i teraźniejszość”. Czynne: po-pt: godz. 8.00-16.00; nie: godz. 13.00-17.00.

▲ SALA WYSTAW w Pietwałdzie, K Muzeum 89: do 29. 6. wystawa pt. „70 lat Muzeum Ziemi Cieszyńskiej 1948-2018”. Czynna: po-pt: godz. 8.00-16.00; nie: godz. 13.00-17.00.

CO ZA OLŻĄ

KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, Men- nicza 46, Cieszyn: do 22. 6. wystawa pt. „Polski duch wolności. Sto książek na stulecie odzyskania niepodległości”. Czynna: po-pt: godz. 8.00-18.00; so: godz. 9.00-15.00. **MUZEUM DRUKARSTWA, Przy- stanek „Grafika”, Cieszyn, Głę- boka 50:** do 17. 4. wystawa Andrzeja Buchańca z Krakowa pt. „Ekslibri- sy”. Czynna wt-pt: w godz. 10.00-16.00; so i nie: w godz. 14.00-18.00. **WIEŻA PIASTOWSKA i ROTUN- DA św. Mikołaja, Cieszyn:** Czyn- ne codziennie w godz. 9.00-17.00.

PROGRAM TV

WTOREK 20 MARCA

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Napisała: Mor- derstwo (s.) **9.50** Duża dziewczyna (film) **10.40** Wampir w bloku (film) **11.45** Czarne owce **12.00** Południo- we wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Podpalaczka (film) **14.15** Nie- zwykłe losy **15.10** Doktor Martin (s.) **15.55** Napisała: Morderstwo (s.) **16.45** Podróżomania **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości re- gionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Opowiadaj (s.) **21.00** Wręczenie nagród Anděl 2017 **22.25** Ani za dużo, ani za mało (film) **0.05** Taggart (s.).

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowne przedszkole **9.00** Cudowna plane- ta **9.50** Doskonale zmysły zwierząt **10.40** Królestwo natury **11.15** Oszu- kane psy **11.45** Nie poddawaj się **12.35** Chcesz je? **12.45** Trabantem przez Amerykę Południową **13.10** Ślady, fakty, tajemnice **13.40** Świat według Pernsztejnów **14.35** Z kucharzem dookoła świata **15.30** Szamani od- chodzą **16.30** Proces H – dzień szósty **17.20** Czerwoni prezydenci **18.15** Na własne nogi **18.45** Wieczorynka **18.55** Przez ucho igielne **19.20** Geografia świata **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Das Reich: Dywiz- jon śmierci Hitlera we Francji **20.55** Wojenne narzeczone **21.50** Dom z kart (s.) **22.40** Lotnicze katastrofy **23.25** Ekskursja czyli Historia teraź- niejszości.

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova **8.55** Uli- ca (s.) **9.55** Spece (s.) **11.00** Co o tym sądzą Czesi **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Krok za krokiem (s.) **12.55** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **14.05** Dowody zbrodni (s.) **15.55** Agenci NCIS (s.) **16.57** Po- południowe wiadomości **17.25** Co o tym sądzą Czesi **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **21.35** Weekend **22.35** Zabójcza broń (s.) **23.35** Bez śladu (s.) **0.25** Dowody zbrodni (s.).

PRIMA

6.10 Ninjago (s. anim.) **6.40** Psi patrol (s. anim.) **7.25** M.A.S.H. (s.) **9.25** Po- licja w akcji **10.25** Wiosenna zamieć (film) **12.15** Południowe wiadomości **12.30** Gliniarz i prokurator (s.) **13.25** Lekarz z gór (s.) **14.25** Komisarz Rex (s.) **16.35** Popołudniowe wiadomości **16.50** Policja w akcji **17.50** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, wiado- mości kryminalne **19.55** Top Star **20.15** Ostry kurczak (s.) **21.35** Gliny z centrum (s.) **22.50** Top Star magazyn **23.45** Policja w akcji.

ŚRODA 21 MARCA

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Napisała: Mor- derstwo (s.) **9.45** Doktor Martin (s.) **10.35** Winda **10.50** Opowiadaj (s.) **11.45** Czarne owce **12.00** Południowe wia- domości **12.30** Sama w domu **14.00** Echokabaret **14.40** Koncert Dalibora Jandy **15.50** Napisała: Morderstwo (s.) **16.40** Podróżomania **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wia- domości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Inspektor Max (s.) **21.00** Cyrk Bukowsky (s.)

21.55 Ślady czasu **22.50** Ojciec Brown (s.) **23.35** Kryminolog (s.).

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowne przedszkole **9.00** Ogrody Pałacu Buc- kingham **9.55** Odkryte skarby **10.40** Szamani odchodzą **11.40** Wojna w Paryżu **11.55** Wojna na Pacyfiku **12.45** Odkryte skarby **13.35** Nasza wieś **14.05** Muzyczne wędrówki **14.30** Folklorika **15.00** Europa dziś **15.25** Zatrudnieni autyści **15.55** Pogoto- wie lotnicze **16.15** Telewizyjny klub niesłyszących **16.45** Wojenne narze- czone **17.40** Malta – wyspa pełna niespodzianek **18.25** GEN – Galeria elity narodu **18.45** Wieczorynka **18.55** Grupa Maraton **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Kamera w podróży **21.00** Podróż po Kongo-Bra- zzaville **21.30** Na własne nogi **22.00** Przygody radcy kryminalnego (film) **23.35** Siostra Jackie (s.).

POLECAMY

• **Wręczenie nagród Anděl 2017**
Wtorek, 20 marca, godz. 21.00,
TVC 1

• **Inspektor Max**
Środa, 21 marca, godz. 20.00,
TVC 1

• **Dzikie Chiny: Serce smoka**
Czwartek, 22 marca, godz. 20.00,
TVC 2

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova **8.40** Uli- ca (s.) **9.40** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **11.00** Co o tym sądzą Czesi **12.00** Południowe wiado- mości **12.30** Krok za krokiem (s.) **12.50** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **14.05** Dowody zbrodni (s.) **15.55** Agenci NCIS (s.) **16.57** Popołudnio- we wiadomości **17.25** Co o tym sądzą Czesi **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomo- ści, sport, pogoda **20.20** Zamienimy się żonami **21.35** Wyspa Robinsona

22.40 Zabójcza broń (s.) **23.35** Bez śladu (s.) **0.25** Dowody zbrodni (s.).

PRIMA

6.10 Ninjago (s. anim.) **6.40** Psi patrol (s. anim.) **7.25** M.A.S.H. (s.) **9.25** Lato nad morzem (film) **11.25** Gliniarz i prokurator (s.) **12.25** Południowe wia- domości **12.30** Lekarz z gór (s.) **14.30** Komisarz Rex (s.) **16.35** Popołudnio- we wiadomości **16.50** Policja w akcji **17.50** Nakryto do stołu! **18.55** Wiado- mości, wiadomości kryminalne **19.55** Top Star **20.15** Błękitny kod (s.) **21.35** Show Jana Krausa **22.45** Głina (s.) **23.55** Policja w akcji.

CZWARTEK 22 MARCA

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Napisała: Mor- derstwo (s.) **9.45** Podpalaczka **10.00** F.L. Věk (s.) **10.50** Niezwykłe losy **11.45** Czarne owce **12.00** Południowe wia- domości **12.30** Sama w domu **14.00** Siatkówka nożna **14.15** Pr. rozrywko- wy **15.05** Doktor Martin (s.) **15.55** Na- pisała: Morderstwo (s.) **16.45** Podróż- omania **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Pro- gnoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Opowiadaj (s.) **20.55** Gejzer **21.25** Pr. dyskusyjny **22.25** Sprawy detektywa Murdocha (s.) **23.10** Tag- gart (s.) **0.00** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowne przedszkole **9.00** Mene tekel **9.10** Z kucharzem dookoła świata **10.05** Nowe odkrycia w starym Egipcie **11.00** Samoloty, które zmieniły świat **11.45** Śladami trzeciego ruchu oporu **12.20** Magazyn chrześcijański **12.45** Chcesz je? **12.55** Bogowie i prorocy **13.20** Grupa Maraton **14.10** Łyżwiar- stwo figurowe: MŚ 2018, Włochy **15.55** 10 wieków architektury **16.10** Powro- ty na łono natury **16.35** Odkryte skar- by **17.25** Doskonale zmysły zwierząt **18.15** Podróż po Kongo-Brazzaville **18.45** Wieczorynka **18.50** Przygo- dy nauki i techniki **19.20** Geografia świata **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Dzikie Chiny: Ser- ce smoka **20.55** Podróżomania **21.30** Trabantem przez Amerykę Południo- wą **22.00** Ja, Olga Hepnarová (film) **23.40** Queer.

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova **8.45** Uli- ca (s.) **9.45** Zamienimy się żonami **11.00** Co o tym sądzą Czesi **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Krok za krokiem (s.) **12.55** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **14.05** Do- wody zbrodni (s.) **15.55** Agenci NCIS (s.) **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.25** Co o tym sądzą Czesi **18.25** Uli- ca (s.) **19.30** Wiadomości, sport, po- goda **20.20** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **21.35** Bach! **22.10** xXx: Następny poziom (film) **0.05** Dowo- dy zbrodni (s.).

PRIMA

6.10 Ninjago (s. anim.) **6.35** Psi patrol (s. anim.) **7.20** M.A.S.H. (s.) **9.20** Burz- liwe spotkanie (film) **11.20** Gliniarz i prokurator (s.) **12.20** Południowe wiadomości **12.25** Lekarz z gór (s.) **13.25** Komisarz Rex (s.) **16.35** Popo- łudniowe wiadomości **16.50** Policja w akcji **17.50** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, wiadomości kryminal- ne **19.55** Top Star **20.15** Ostry kurczak (s.) **21.35** Prima Partička **22.45** Tak jest, szefie! **0.00** Policja w akcji **0.55** Komisarz Rex (s.).

TYM ODDYCHAMY

Stężenie zanieczyszczenia powietrza pyłami PM 10 z dnia 19. 3. 2018

Czeski Cieszyn	22.9	Rychwałd	20.3
Hawierzów	22.6	Trzyniec	20.8
Karwina	12.5	Wierzniewice	19.8

POSTSCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

NASI DZIAŁACZE

ROMAN WACŁAWIEC

W szeregi Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego wstąpiłem w wieku 15 lat, czyli w roku 1966. Od tego czasu jestem członkiem Miejsowego Koła w Dąbrowie. Moja droga w PZKO potoczyła się całkiem normalnie, najpierw był Klub Młodych, później przez chwilę stałem na jego czele, ponadto zawsze byłem w jakimś Komitecie organizacyjnym. Przed kilkunastu laty zacząłem także prowadzić kronikę naszego Koła. Ta praca nie jest trudna, ale wymaga systematyczności. Nie trzeba mieć talentu artystycznego, wystarczy pisać „po ludzku”, tak by inni potrafili to później odczytać. Z kronikarstwem skończyłem jednak trzy lata temu, gdy tradycyjną, papierową kronikę zastąpiliśmy kroniką w wersji elektronicznej prowadzoną z pomocą komputera. Wtedy zastąpił mnie w tej pracy kolega. Na co dzień w Klubie Kobiet udziela się również moja żona, więc i ja pomagam, wspierając organizowane imprezy.

W ciągu pół wieku, od kiedy jestem członkiem PZKO, nasza organizacja bardzo się zmieniła. Przede wszystkim nastąpił wielki regres bazy członkowskiej. Pamiętam czasy, gdy było nas w Kole chyba ze 170. Gdy przenieśli się do nas członkowie rozwiązanego w konsekwencji szkód górniczych Koła PZKO w Karwinie-Granicach, to nasze liczyło grubo ponad 200 członków. Dla porównania teraz jest nas 47. To smutna druga strona medalu. Na razie jednak jesteśmy i działamy. Niestety tragedią jest, że nie ma u nas ludzi młodych, ale to konsekwencja faktu, że z powodu szkód górniczych mieszkańcy Dąbrowy również w dużej liczbie przeprowadzili się do okolicznych wiosek i miast. To wyludnianie gminy dotknęło nasze Koło bardzo boleśnie. Dziś są więc wśród nas koledzy, którzy regularnie

Fot. WITOLD KOŹDOŃ

dojeżdżają z Dziećmorowic czy Orłowej. Mieszkają już gdzieś indziej, ale nadal czują potrzebę kontaktu, więc się spotykamy.

(wik)

MINIKWADRAT MAGICZNY I

Pionowo i poziomo jednakowo:

- 1. literacka historia rodu
- 2. kąpielisko na Krymie
- 3. miasto Krzysztofa Kolumba
- 4. starożytne państwo semickie

Wyrazy trudne lub mniej znane: AKAD

(BJK)

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

MINIKWADRAT MAGICZNY II

Pionowo i poziomo jednakowo:

- 1. w tartaku lub nad Gwdą
- 2. klub sportowy z Mediolanu
- 3. kropelka z oka
- 4. koncern naftowy

Wyrazy trudne lub mniej znane: ARAL

(BJK)

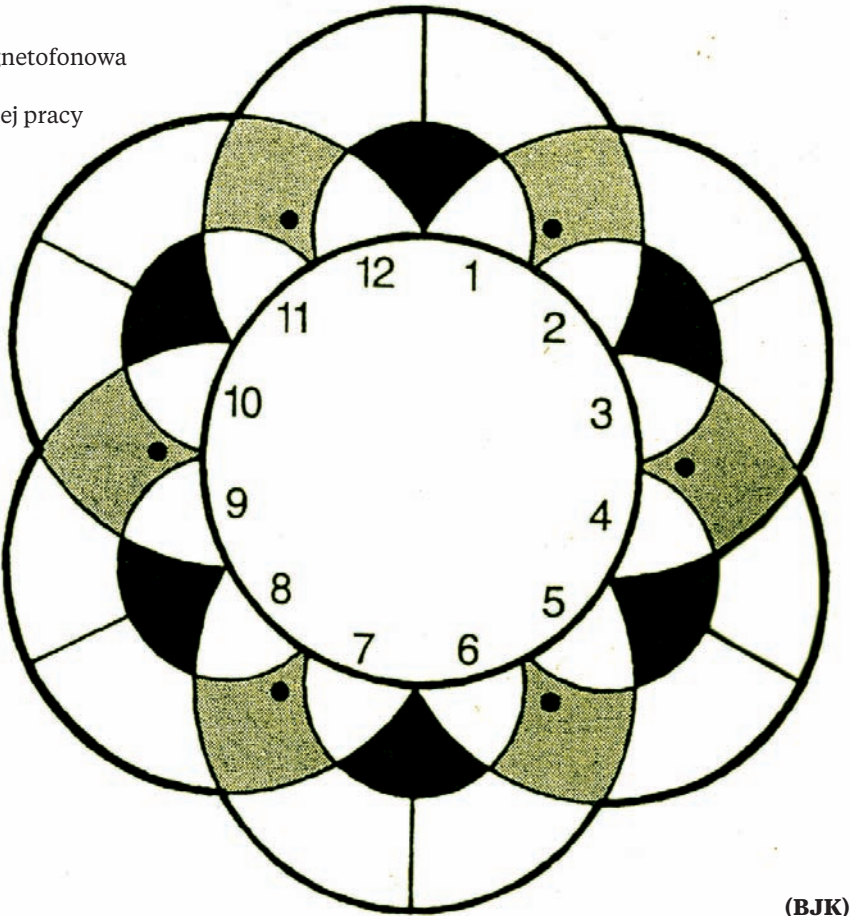
	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

LOGOGRYF ŁUKOWATY

Rozwiązaniem dodatkowym jest dokończenie fraszki Jana Sztaudyngera:

„Gdy cię odwiedzi amor skrzydlaty,
zyskiem Ci będę...”

- 1.- 4. osoba, stworzenie lub sedno sprawy
- 3.- 6. Maria, królowa Szkocji
- 5.- 8. wytwórnia piwa
- 7.- 10. pudełko, etui lub np. magnetofonowa
- 9.- 12. trójnóg pod aparatem
- 11.- 2. czerpanie korzyści z cudzej pracy

(BJK)

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana książka. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 30 marca 2018 r. Nagrodę książkową za rozwiązanie zadań z 6 marca otrzymuje **Jadwiga Palowska z Karwiny-Raju.**

Rozwiązanie minikwadratu magicznego z 6 marca:
1. UZDA 2. ZŁOM 3. DOBA 4. AMAT
Rozwiązanie rozsypanych słów I z 6 marca:
MAKLER, DEKARZ, KELNER, GRAFIK, FIZYK, PILOT
Rozwiązanie rozsypanych słów II z 6 marca:
LUBLIN, Sopot, TORUŃ, KRAKÓW, GDYNIA, WROCLAW